

LAHDEN AMMATTIKORKEAKOULU
Lahti University of Applied Sciences

Liiketalouden aikuisopiskelijoiden tyytyväisyys opintoihin.

case: LAMK

LAHDEN
AMMATTIKORKEAKOULU
Liiketalouden ala
Liiketalouden koulutusohjelma
Opinnäytetyö
Vesa Kohvakka
Syksy 2014

Lahden ammattikorkeakoulu
Liiketalouden koulutusohjelma

KOHVAKKA, VESA:

Liiketalouden aikuisopiskelijoiden
tyytyväisyys opintoihin
case: LAMK

Syksy 2014

38 sivua, 5 liitesivua

TIIVISTELMÄ

Tämä opinnäytetyö keskittyy tutkimaan Lahden ammattikorkeakoulun liiketalouden koulutusohjelman 04LII12A -ryhmän, joka on täysin aikuisopiskelijoista koostuva, kokemuksia ja tuntemuksia toteutuneista opinnoista. Tutkimuksessa selvitetään ryhmän opiskelijoiden saamaa ohjausta ja opetusta, sekä heidän oman opiskelunsa etenemistä.

Opinnäytetyön päätutkimusongelma on miten Lahden ammattikorkeakoulu on onnistunut lunastamaan aikuisopiskelijoiden odotukset ja alatutkimusongelmana on miten opiskelijat kokevat oppilaitoksen onnistuneen ohjauksessa ja opetuksessa ja missä olisi parannettavaa.

Työn teoriaosuudessa käydään läpi miten aikuisopiskelijoita pyritään auttamaan ja ohjaamaan opiskelijaksi hakeutumisessa, opintojen suunnittelussa ja niiden läpiviennissä. Lisäksi teoriaosuudessa perehdytään vastaavan kaltaisten opiskelijoille suunnattujen kyselyiden tuloksiin.

Työn empiirinen osuus suoritettiin kvalitatiivisena tutkimuksena, teemahaastatteluita apuna käyttäen. Haastattelut suoritettiin kevään ja kesän 2014 aikana ja niissä haastateltiin seitsemää 04LII12A-ryhmän aikuisopiskelijaa.

Opinnäytetyön lopuksi esitellään haastatteluiden ja teoriaosuuden pohjalta syntyneet johtopäätökset ja parannusehdotukset.

Selkeimpänä johtopäätöksenä voidaan pitää sitä, että aikuisopiskelijoiden syyt hakeutua opiskelemaan ja heidän opiskelulle asettamat toiveet sekä tavoitteet poikkeavat toisistaan ja tämä asettaa oppilaitokselle haasteita tarjota opiskeijoille heitä motivoiva, laadukas koulutusohjelma. Opiskelijoiden mielestä tässä onnistutaan paikoin mutta parannuksellekin jää vielä reilusti tilaa.

Asiasanat: aikuisopiskelu, aikuisopiskelija, iltaopiskelu, Lahden ammattikorkeakoulu,

Lahti University of Applied Sciences
Degree Programme in Business Studies

KOHVAKKA, VESA: Adult students doing business studies.
Are they satisfied? case: LAMK

Bachelor's Thesis in Business studies 38 pages, 5 pages of appendices

Autumn 2014

ABSTRACT

This thesis will focus on how 04LII12A business studies group, which is formed of adult students, has experienced and how they have felt the studies so far. This study will investigate what kind of guidance and teaching they have received and also how their own studies have progressed.

Main question is how Lahti University of Applied Sciences has measured up students' expectations and also where they find University to succeed and where is still room for improvement.

This work includes two parts: theoretical and empirical. In theoretical part will be studied how students should be helped and supported in the beginning when they are signing in to the University, when they are planning which courses they should take and when they are working through them. Also in this part is told what other same kind studies have found out.

The empirical part of the work is qualitative and it was carried out by conducting theme interviews to seven students from 04LII12A-group during spring and summer of 2014. In the end of the empirical part are conclusions which have been concluded from theory and interviews. In the end will also be proposals for improvements.

One of the strongest conclusion this study found out is that all the adult students have very different reasons to study and also their hopes and goals differ from each other. This puts pressure to the University to give them more personal guidance and to offer different ways to complete courses.

Key words: mature students, life long learning, Lahti University of Applied Sciences

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
1.1	Tutkimusongelma	1
1.2	Aiheeseen tutustuminen	2
2	AIKUISOPISKELIJAN OPINNOT JA OHJAUS AMMATTIKORKEAKOULUSSA	3
2.1	Opiskeluihin hakeutumisen syyt	3
2.2	Ohjaus	4
2.3	Henkilökohtaisen oppimispolun rakentaminen	4
2.4	Osaamisen ja oman työmarkkina-arvon ylläpitäminen jatkossa	7
2.5	Opetuksen laadun kokeminen	8
2.6	Opintojen läpivientisuunnitelma	11
2.7	Tiedossa olevia kehityskohteita	12
3	HAASTATTELUIDEN ANTI	13
3.1	Tutkimussuunnitelma	13
3.2	Kvalitatiivinen ja kvantitatiivinen tutkimus	13
3.3	Teemahaastattelut	14
3.4	Teemahaastatteluiden kehyksen ja rungon muodostuminen	15
3.5	Harjoitushaastattelu	15
3.6	Haastattelut	16
3.6.1	Ensimmäinen kontakti	16
3.6.2	Ensimmäinen ohjaukerta	17
3.6.3	Ohjaus opintojen edetessä	18
3.6.4	Syyt hakeutua LAMK:iin ja liiketalouden koulutusohjelmaan	19
3.6.5	Opetuksen laadun kokeminen?	20
3.6.6	Kokemukset käytössä olevista internet alustoista.	21
3.6.7	Opiskelijoihin tutustuminen ja verkostoituminen	22
3.6.8	Kokemukset opinnäytetyöprosessista	23
3.6.9	Oma onnistuminen opinnoissa	23
3.6.10	Osaamisen ja arvon kehittyminen työmarkkinoilla	25
3.6.11	Ajatukset jatko-opiskelusta	25
3.6.12	Suosittelisitko ystävillesi	26
3.7	Haastattelun tulosten yhteenveto ja analysointi	27
3.7.1	Opiskelun aloitus	27

3.7.2	Opiskelijoiden kokemukset opiskelujen edetessä	28
3.7.3	Arvosanat	29
3.7.4	Motivaation vaikutus opiskeluun	29
3.7.5	Ryhmäytyminen	32
4	YHTEENVETO	34
4.1	Reliabiliteetti, validiteetti ja objektiivisuus	34
4.2	Ehdotuksia	35
4.3	Kiitokset	37
	LÄHTEET	38
	LIITTEET	40
	Liite 1. Teemahaastatteluiden runko	40
	Liite 2. Opiskelijan ammattikorkeakoulu 2010 –tutkimuksen kysymykset	42

1 JOHDANTO

04LII12A-ryhmä aloitti opiskelunsa Lahden ammattikorkeakoulussa, liiketalouden koulutusohjelmassa syksyllä 2012, tavoitteena valmistua tradenomeiksi n. 2,5 vuodessa. Ryhmä koostuu aikuisopiskelijoista, joista käytetään myös nimitystä iltaopiskelijat, koska lähiopetukset sijoittuvat pääosin iltaan. Opinnoista suuri osa suoritetaan kuitenkin itseopiskeluna annettujen tehtävien kautta, mikä antaa suuremman vapauden valita oman opiskeluaikataulunsa. Tämän takia myös vastuu opiskeluiden etenemisestä on pitkälle opiskelijoiden omalla vastuulla. Tämä asettaa myös saadulle lähiopetuksella lisää haasteita ja laadun varmistaminen on hankalampaa.

Lätti on pohtinut internetin tuomasta mahdollisuudesta opiskelujen joustavuuteen että joustavuus tarkoittaa kuitenkin usein ajan ja paikan osittaista muuttumista yksilöllisiksi sekä etäisyyksien kutistumista, jolloin opiskelu voi tapahtua esimerkiksi kotoa, työpaikalta tai eri maasta käsin. (Lätti 2011)

1.1 Tutkimusongelma

Tutkimuksen tavoitteeksi olen asettanut aikuisopiskelijoiden ennako-odotusten täyttymisen selvittämisen eli ovatko opiskelijat tyytyväisiä saamaansa opetukseen ja ohjaukseen ja miksi.

Lahden ammattikorkeakoulu kysyy opiskelijoilta palautetta suhteellisen usein liittyen kursseihin ja yleensä opiskeluunkin mutta vain kyselylomakkeiden kautta, joita jaetaan kurssien lopuksi ja Repussa suoritettavilla kyselyillä. Näin saadaan kvantitatiivista materiaalia mutta miksei suoriteta myös kvalitatiivisia kyselyitä ja haastatteluita, joilla voitaisiin syvällisemmin selvittää opiskeijoiden tuntoja.

Itselläni mielenkiinto tähän tutkimusongelmaan heräsi, kun useilla kursseilla painotettiin henkilökohtaista lähestymistä ja varsinkin asiakkuudenjohtamisen kurssilla painotettiin asiakaslähtöisten toimintatapojen miettimistä. Mietinkin, miten meidän, 04LII12A-liiketaloudenryhmän opiskelijoiden, asiakkuutta on johdettu palveluntarjoajan eli Lahden ammattikorkeakoulun toimesta ja miten se on otettu huomioon ja onko sitä ylipäättänsä saatu.

Lahden ammattikorkeakoulun kursseilta saadun opin ansiosta tutkimustavaksi valikoitui kvalitatiivinen teemahaastattelu, jolla on mahdollista saada syvällisempiä ja merkityksellisempiä vastauksia kuin kyselylomakkeiden kautta.

Teemahaastatteluiden kautta pyritään löytämään vastaus kysymykseen: Millaisiksi, Lahden ammattikorkeakoulun liiketalouden koulutusohjelmassa vuonna 2012 aloittaneen aikuisryhmän opiskelijat, ovat kokeneet opinnot niin oman tekemisen kuin saadun ohjauksen ja opetuksen kautta?

1.2 Aiheeseen tutustuminen

Olen tutkinut aiheen teoriaa tutustumalla alan kirjallisuuteen, tutkimuksiin ja useisiin artikkeleihin, jotka valottavat asiaa niin opiskelijoiden, opettajien kuin oppilaitostenkin näkökulmasta. Teoriaa kerätessä olen pyrkinyt ymmärtämään myös miten aikuisopiskelijoiden jaksamiseen ja kiinnostuksen säilymiseen pitäisi kiinnittää huomiota.

Yhtenä teorian lähteenä on ollut Lahden ammattikorkeakoulun vuonna 2008 julkaisema Näkökulmia aikuisopiskelijoiden ohjaukseen ammattikorkeakouluissa, jossa on mietitty hyvinkin perusteellisesti aikuisopiskelijoiden ohjausta ja opintopolkujen rakentamista.

Keskeisenä vertailukohtana suunnittelussa on toiminut Opiskelijajärjestöjen tutkimussäätiön tekemä Opiskelijan ammattikorkeakoulu 2010, koska siinä on perehdytty aiheeseen kvantitatiivisten kyselyiden kautta ja hyödyntämällä tätä aineistoa ja saatua kvalitatiivista aineistoa voidaan vertailla saatuja tuloksia ja yrittää löytää yhtymäkohtia ja eroavaisuuksia.

2 AIKUISOPISKELIJAN OPINNOT JA OHJAUS AMMATTIKORKEAKOULUSSA

Tässä luvussa kerron miten aikuisopiskelijoita pyritään auttamaan ja ohjaamaan opiskelijaksi hakeutumisessa, opintojen suunnittelussa ja niiden läpiviennissä. Lisäksi perehdyn vastaavan kaltaisten, opiskelijoille suunnattujen, kyselyiden tuloksiin.

2.1 Opiskeluihin hakeutumisen syyt

Opiskelemaan hakeutumisen syyt vaikuttavat suuresti motivaatioon ja sitä kautta omiin tavoitteisiin ja opiskelun laatuun, joten käsittelen teoriaosuudessa myös sitä.

Aikuisopiskelijoiden syitä hakeutua opiskelemaan ammattikorkeakouluun on tutkittu muun muassa Opiskelijajärjestöjen tutkimussäätiön (Otus) julkistamassa tutkimuksessa Opiskelijan ammattikorkeakoulu 2010.

Opiskelijan ammattikorkeakoulu 2010 tutkimuksen mukaan tärkein syy aikuisilla hakeutua ammattikorkeakouluun opiskelemaan oli alalta jo kertynyt työkokemus, kun nuorilla se oli alan kiinnostavuus. Muita tärkeitä syitä aikuisopiskelijoille oli alan kiinnostavuus, alalle sopivat taidot ja työtehtäviin sopiva tutkinto. Kuitenkin vain alle puolet nosti alan kiinnostavuuden kolmen tärkeimmän koulutusalan valintaan vaikuttavan tekijän joukkoon. Opiskelupaikan fyysinen sijainti ohjaa myös voimakkaasti aikuisopiskelijoiden valintoja, koska he ovat usein työelämässä mukana ja valinta kohdistuu oppilaitokseen, joka on työpaikkaa lähellä. (Lavikainen 2010.)

Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulun opiskelijakyselyissä, 2010 ja 2011, saatiin hieman toisenlaisia vastauksia, mutta nämä tulokset eivät ole toisiaan pois sulkevia, kvantitatiivisen tutkimuksen perimmäisen olemuksen takia. Nämä saadut tulokset kertoivat, että tradenomin tutkinnon opintojen aloittamisen motiivina korostuu selvästi sisäinen tarve opiskella. Aiemman tutkinnon päivittämisen korkeakoulutasoiseksi tai liiketaloudellisen osaamisen kehittämisen ilmoitti motiivikseen 46 henkilöä, joka on noin 57 prosenttia aktiivisista opiskelijoista. Ulkoisen seikan, työllistyminen (8 henkilöä), työtehtävien tai alan

vaihdon (15 henkilöä) tai tutkinnon saamisen (12 henkilöä), ilmoitti motiivikseen noin 43 prosenttia aktiivisista opiskelijoista. Samalla henkilöllä saattoi olla useampi motiivi. (Karttunen 2011).

2.2 Ohjaus

Aikuisopiskelun mielekkyyteen ja oikean oppimispolun rakentamiseen vaikuttaa paljon jo heti ensimmäisellä kontaktilla ammattikorkeakoulusta saatava ohjaus. Tämän vuoksi Lahden ammattikorkeakoulu on määritellyt tarkasti prosessin alkuvaiheen ja miten aikuisopiskelijaa pitää ohjata siinä. Tähän ohjeistukseen kuuluu muun muassa opiskelijan työhistorian, koulutustaustan ja ammattitaidon kartoitus, jotka tulee ottaa huomioon ohjaustapahtumassa. Ammattikorkeakoulu saa hakijoilta myös tietoa työelämän tarpeista ja siitä, minkä koulutuksen omaavia henkilöitä työelämässä tällä hetkellä tarvitaan. Lisäksi alkuvaiheen onnistumisia tukemaan LAMK:ssa on päätetty että tuleville opiskelijoille tulee antaa kirjallista informaatiota ja täydentää tätä henkilökohtaisilla neuvoilla, joita opiskelijan tulee saada aina tarvittaessa. Tämän tavoitteena on saada motivoituneet ja innostuneet opiskelijat suorittamaan tutkintonsa ajallaan. (LAMK 2008.)

Alkuvaiheen jälkeiset haasteet on myös tiedostettu ja havaittu että aikuisopiskelijoiden elämäntilanteet muuttuvat jatkuvasti opintojen aikana ja tämä aiheuttaa jatkuvaa ohjauksen tarvetta, varsinkin alkuvaiheessa mutta myös myöhemmin. Tämä mielessä on myös todettu että opettajatutorin vaatimaan ohjaustehtävään on opintojen alkuvaiheessa varattava riittävät resurssit, jotta aikuisopiskelijan yksilölliseen opiskeluprosessiin, ammatilliseen kehittymiseen ja elämäntilanteeseen liittyvät tarpeet pystytään huomioimaan. (LAMK 2008.)

2.3 Henkilökohtaisen oppimispolun rakentaminen

Henkilökohtaisella oppimispolulla on suuri merkitys opintojen mielekkyyteen ja niiden menestykselliseen suorittamiseen. Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulun opettajien pohdinnoissa tätä asiaa on lähestytty muun muassa niin, että opiskelijan tukemiseen ja tuutorointiin, oppimaan oppimisen valmiuksien syntymiseen ja monimuoto-opiskeluun ohjaamiseen on kiinnitettävä huomiota erityisesti opintojen alkuvaiheessa. Tässä työkaluna toimii AHOT-menettely. AHOT-

menettelyssä tunnistetaan ja tunnustetaan aiempi osaaminen. Kun tämä menettely on osa pedagogista suunnittelua sillä mahdollistetaan yksilölliset opintopolut. Tämä prosessi olisikin käynnistettävä viimeistään opintojen alkuvaiheessa, jotta opiskelija pystyy ennakoimaan opintojen vaatiman työmäärän. Lisäksi opiskelijoille on mahdollistettava yksilöllinen joustavuus opinnoissa huomioiden aikuisen elämäntilanteet muutoksineen. (Lätti 2011).

Pohjois-Karjalan opettajat ovat lisäksi mietinnöissään todenneet, että henkilökohtaista opintosuunnitelmaa varten on oltava käytössä työkaluja, jotka auttavat sekä opiskelijaa että ohjaajaa saamaan kokonaiskuvan opiskelijan lähtötilanteesta ja siitä miten opintojen on tarkoitus edetä. Tämän jälkeen henkilökohtainen opintosuunnitelma tulee päivittää vuosittain. (Karttunen 2011).

Samaa asiaa käsitellään myös Lahden ammattikorkeakoulun 2008 julkaisemassa aikuisopiskelijoiden ohjauksen valmennusohjelman kirjallisessa lopputulemassa, jossa nostetaan esille ohjauksen tavoitteita. Seinä (2002) ja Eteläpelto & Vähäsantanen (2006) ovat määritelleet ohjauksen tavoitteeksi opiskelijan ammatilliseen asiantuntijuuteen kasvun ja henkilökohtaisen oppimuspolut hahmottamisen sekä persoonallisen kasvun tukemisen ja opiskelijan oman vastuullisuuden tukemisen opintojen toteutuksessa ja etenemisessä. Korkekoulukeskeisistä tavoitteista on mainittu tutkinnon suorittaminen normiajassa ja opintojen viivästymisen ja keskeytymisen ehkäisy. Opiskelijakeskeisistä tavoitteista on mainittu tukeminen ja kannustaminen mielekkään tutkinnon rakentamisessa ja oman alan osaajaksi kehittyminen. (LAMK 2008.) Samaisessa julkaisussa korostetaan Annalan (2007) ajatuksia, että ohjauksessa korostuu opiskelijalähtöinen toiminta, jossa tulee huomioida opiskelijoiden yksilölliset erot.

Aikuisopiskelijoiden ohjaus- ja oppimistarpeet sekä opintoihin liittyvät kysymykset ovat erilaisia riippuen opiskelijan aiemmasta koulutuksesta ja takana olevasta työkokemuksesta. Vaikka opiskelupolku etenisikin kaikilla opiskelijoilla samankaltaisina vaiheina, niin jokaisella voi olla erilaisia ohjaustarpeita. Tärkeä ohjauksen lähtökohta korkeakouluopiskelussa on lisäksi aikuisopiskelijan itseohjautuvuuden ja autonomisuuden tukeminen ja kunnioittaminen, mikä saavutetaan riittävän ajan, huomion ja kunnioituksen antamisena opiskelijalle.

(LAMK 2008.) Aihetta on vielä tarkennettu Lairion & Penttisen (2005) kirjoituksella siitä miten ohjauksen yksi tärkeä elementti on holistisuus ja miten ohjauksen tulee olla kokonaisvaltaista, opiskelijan erityisyyden, erityisesti elämäntilanteen, taustan ja työkokemuksen huomioivaa (LAMK 2008).

Aikuispalveluiden kehittämisohjelmaan osallistuneet Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulun opettajat ovat löytäneet tähän vielä tärkeän lisäkohdan ja he ovat useaan otteeseen korostaneet monimuoto-opinnoissa ryhmän tuen merkitystä oppimiseen sitouttavana ja vertaistukena, siksi tämän mahdollistumiseen pitäisikin kiinnittää erityistä huomiota. (mm. Lätti 2011; Kilpeläinen 2011.) Ryhmän voimaannuttavaa vaikutusta on kokeiltu Pohjois-Karjalassa jakamalla maakuntakorkeakouluryhmän opiskelijat 5-7 henkilön pienryhmiin ja näille ryhmille on nimetty oma tutoropettajansa. Tutoropettajien tehtävänä on pitää opiskelumotivaatiota yllä tapaamalla ryhmiään säännöllisesti lähipäivien välillä. Tästä saatu palaute on ollut positiivista. Ryhmän hyötynä on, ettei opiskelija jää opintojensa kanssa yksin ja opiskelijayhteisöön kuulumisen tunne vahvistuu. (Karttunen 2011.) Tyytyväisyyden kasvulle on Pohjois-Karjalassa kysyntää koska aiemmin tehtyjen kyselyiden mukaan saamaansa ohjaukseen oli tyytyväisiä vain kolmasosa ja kolmasosa oli melko tai erittäin tyytymättömiä. (Lavikainen 2010).

Lahden ammattikorkeakoulussa liiketalouden koulutusohjelman aikuiskoulutuksessa keskeisin ohjauksellinen toimintamuoto on opettajatutorointi. Tutoropettaja vastaa omien opiskelijoidensa henkilökohtaisesta ohjauksesta. Opintojen alkuvaiheessa tutoropettaja ja opiskelija käyvät läpi opiskelijan aikaisempaa koulutus- ja työhistoriaa, opintoihin liittyvää elämäntilannetta sekä laativat opiskelijan HOPS:n. Opettajatutoreiden lisäksi keskeisiä ohjausta ja neuvontaa antavia henkilöitä opintojen alussa ovat opintosuunnittelija ja opintosihteri. (LAMK 2008.) Huomattavan suuri osa, eli lähes kaikki, aikuisopiskelijoista tarvitsevat tukea opiskeluihin liittyen. Suurimpana auttavana ryhmänä ovat opiskelutoverit ja muut ystävät, toiseksi suurimpana opettajat ja kolmantena opintotoimisto. Huomattavaa tässä on vielä se, että on myös niitä henkilöitä, jotka kokevat jäävänsä täysin tuen ulkopuolelle. (Lavikainen 2010)

Opinnäytetyön ohjaukseen opiskelijoista on erittäin tyytyväisiä 13%, melko tyytyväisiä 37%, ei tyytyväisiä eikä tyytymättömiä 23%, melko tyytymättömiä

19% ja erittäin tyytymättömiä 8%. Tyytyväisyyden ja aiheen valintojen kesken ei ollut havaittavissa mitään suoria syy ja seuraussuhteita. (Lavikainen 2010.)

Siitä miten opinnäytetyön aiheen valinta tapahtuu ja miten se vaikuttaa tyytymättömien joukkoon ei ole suoraa vertailua mutta suurin osa opiskelijoista valitsee opinnäytetyön aiheen oman kiinnostuksen pohjalta (53%), muut valintatavat ovat työn-/toimeksiantajan ehdotuksesta (29%), AMK:n ehdotuksesta (12%) ja tarkemmin määrittelemättömien syiden perusteella (6%) (Lavikainen 2010).

2.4 Osaamisen ja oman työmarkkina-arvon ylläpitäminen jatkossa

Aikuisopiskelijat ovat usein suunnitelleet jatkavansa opintoja vielä AMK-tutkinnon suorittamisen jälkeen. Opiskelijan ammattikorkeakoulu 2010 tutkimukseen vastanneista aikuisopiskelijoista 27% aikoo suorittaa myöhemmin vielä ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon, 19% aikoo hankkia täydennyskoulutusta työn ohessa ja 17% ilmoitti aikovansa opiskella maisteriksi. 13% vastanneista ilmoitti, ettei aio suorittaa mitään opintoja valmistumisen jälkeen. (Lavikainen 2010.) Tästä voitaisiin vetää johtopäätös, että näillä, jotka aikovat jatkaa opiskelua tutkinnon suorittamisen jälkeen, on korkeampi motivaatio menestyä paremmin opinnoissa ja suorittaa ne aikataulussa. Tätä olettaa ei kuitenkaan pystytä näiden tutkimusten perusteella varmentamaan ja vaikuttaakin siltä, että motivaatio ja aikatauluissa pysyminen riippuu paljolti muista ulkoisista seikoista, kuten perhe-, työ- ja muusta elämäntilanteesta.

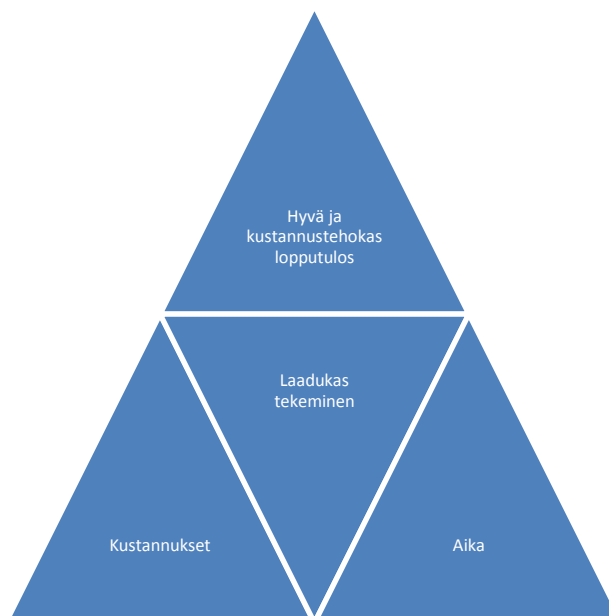
Elämänpituisessa koulutusputkessa näyttävätkin viihtyvän ensisijaisesti ne, jotka haluavat säilyttää oman työmarkkina-arvonsa kouluttamalla itseään seuraavaan portaaseen. Tällaisessa koulutusputkessa piilee kuitenkin ongelma, johon Erno Lehtinen on artikkelissaan perehtynyt. Lehtinen kertoo, että usein tätä putkea kulkevat jo valmiiksi korkeastikoulutetu henkilöt, jotka haluavat vain syventää osaamistaan tietyillä osa-alueilla pysyäkseen työelämän vaatimusten tasolla, mutta eivät välttämättä tarvitsisi koko tutkintoon johtavaa ohjelmaa. Rahoitusta muihin täydentäviin koulutuksiin ei kuitenkaan ole työnantajilta tai valtiolta saatavissa, joten he käyttävät maksutonta peruskoulutusta epätarkoituksenmukaisesti. (Lehtinen 2012.) Toisin sanoen tästä aiheutuu ongelma, koska koulujen

pääsykokeissa suositaan niitä, joilla on eniten aiempaa opiskelua taustalla ja ne jotka haluaisivat saada sen ensimmäisen korkeakoulututkinnon, eivät välttämättä pääse sisälle oppilaitoksiin ollenkaan.

2.5 Opetuksen laadun kokeminen

Yleisen taloustilanteen ja vallalla olevan tehokkuusajattelun takia taloudelliset seikat ovat olleet enemmän esillä julkisuudessa käydyissä keskusteluissa kuin laadulliset seikat.

Jo 2004 Asko Karjalainen puhui hyvää-halvalla-nopeasti triadiasta, että mikäli todellakin pystytään toteuttamaan hyvä ja laadukas tuote nopeasti ja halvalla niin siinä ei liene ole mitään paheksuttavaa. Koulutuksesta puhuttaessa hyvää, halvalla ja laadukkaasti kuulostaa erittäin hyvältä ja tähän ollaankin tähdätty valtion puolelta asettamalla tarkat rajat sille kuinka paljon opiskelijoiden on kerättävä pisteitä lukukaudessa, että oppilaitos saa hänestä valtiontukea. Tässä ajattelutavassa kaksi osa-aluetta ovat helposti mitattavia, kun taas kolmas, laatu, on hankalammin määriteltävä. (Karjalainen 2004.)

Kuva 1. Hyvää, halvalla, laadukkaasti (Karjalainen 2004).

Pohjois-Karjalan ammattikorkeakoulun opiskelijakyselyistä saatujen tietojen perusteella aikuisista AMK-opiskelijoista kaksi kolmasosaa on tyytyväisiä opiskelumuotoihin ja joka toinen on tyytyväinen opettajien ammattitaitoon (Lavikainen 2010).

Mitä enemmän olen ollut opetuksessa mukana, sitä vahvemmaksi on muotoutunut näkemykseni siitä, että erityisesti aikuisopiskelijoiden vahvaa osaamista voisi hyödyntää opetuksessa enemmän, kunhan se kytkeytyy teoreettiseen ajatteluun (Kilpeläinen 2013).

Opettajien näkökulmasta monimuoto-opetus on tuonut paljon uusia haasteita opetukseen, sen vaatiessa opettajalta erilaista otetta ja jossa opettaja joutuu ”liikoon” eri tavoin kuin perinteisessä luokahuoneopetuksessa. Opettajan asiantuntijuus tai asiantuntemattomuus korostuu samalla pedagogisten taitojen rinnalla. Opintokokonaisuuksista on osattava rakentaa yhtenäisiä ja pyrkiä pois yksittäisistä, sirpalemaisista tehtävistä. Tämä vaatii opettajilta uuden omaksumista, koska oppimista tapahtuu muualla, kuin luokahuoneessa ja on osattava oltava läsnä, vaikka opiskelu tapahtuu etänä. (Lätti 2011.)

Ovatko sitten nuoret ja innokkaat vai vanhat ja viisaat opettajat parempia opettamaan aikuisopiskelijoita monimuoto-opiskeluissa? Ainakin Pohjois-Karjalasta saadun kriittisen opiskelijapalautteen perusteella nuoret tai sivutoimiset opettajat eivät ole onnistuneet opetuksessa odotetulla tavalla. Siksipä monimuoto-opetukseen tulisi kyseisen kyselyn tulosten perusteella sitoa organisaation parhaat voimat – kokeneet, päätoimiset opettajat. Samaisessa opiskelijakyselyssä korostui opettajan oikea asennoituminen aikuisopiskelijoihin. Karttunen onkin todennut aikuisopiskelijoista, että kun heihin suhtautuu avoimesti ja rehdisti työyhteisön jäsenenä, työkaverina, palkitsevat he opettajan runsaalla positiivisella palautteella. (Karttunen 2011.) Voitaneen siis olettaa ettei pelkkä ikä ja kokemus tee hyvää opettajaa vaan tarvitaan myös oikeaa asennetta työhön ja asennoitumista aikuisopiskelijoihin.

Tehtyjen tutkimusten perusteella ammattikorkeakoulujen aikuisopiskelijoista 60% oli sitä mieltä, että koulutus oli lisännyt heidän ammatillisia valmiuksia paljon

(Lavikainen 2010). Voidaanko tätä kuitenkin pitää riittävänä tuloksena, jos kaikki opiskelijat lähtevät hakemaan ammatillisten valmiuksien lisääntymistä vai onko osalla ollut liian suuret toiveet?

Tähän voi, yhtenä syynä, olla myös oppilaitosten keskinäinen kilpailu ja markkinoinnissa annetut mielikuvat, jotka saattavat antaa liian positiivisen kuvan opinahjosta. Toki myös muut syyt saattavat vaikuttaa siihen, että 17% aikuisopiskelijoista oli sitä mieltä ettei ammattikorkeakoulun mainostama kuva vastannut täysin todellisuutta. Ammattikorkeakoulut saivatkin Opiskelija ammattikorkeakoulussa 2010 tutkimuksessa eniten kriittistä palautetta siitä, ettei opetustarjonta vastannut odotuksia, opetuksen taso oli odotettua heikompi ja kontaktiopetuksen ja ryhmätöiden runsaus yllätti. Aikuisopiskelijat antoivat myös palautetta, ettei hakuvaiheessa mainostettu joustavuus toteutunut vaan läsnäolopakot vaikeuttivat opiskelun sovittamista työssäkäynnin ja perheen kanssa. (Lavikainen 2010.)

Opettajien yhtenä työkaluna ja kommunikointiväylänä toimii oppilaitoksissa käytössä olevat erilaiset hallinto-ohjelmat, joiden www-liittymien kautta opiskelijat pääsevät näkemään kurssien tiedot, saavat viestejä ja palautetta kursseihin liittyen. Osa www-liittymistä tukee kaksisuuntaista viestintää, eli opiskelija voi näiden kautta kysyä lisätietoa kursseista ja tehtävistä, sekä palauttaa tehtäviä. Lahden ammattikorkeakoulussa on käytössä mm. Reppu, joka on intranetin kautta toimiva oppimisalusta sekä WinhaWille ja Ressu (LAMK 2008). Koska samaiset järjestelmät toimivat myös opiskelijoiden oppimisalustoina ja tiedonsaantiin ja opiskeluun keskittyneinä järjestelminä, on niillä suuri merkitys myös siihen millaiseksi opiskelija opetuksen ja saamansa ohjauksen kokee.

Verkossa voidaan toteuttaa tarvittaessa massaluento periaatteessa rajoittamattomalle opiskelijajoukolle – siis huomattavasti laajemmalle, mitä perinteisessä auditoriossa tai luokkahuoneessa (Talvivaara 2011).

2.6 Opintojen läpivientisuunnitelma

Lahden ammattikorkeakoulun 2008 luoma suunnitelma tekniikan alan aikuisopiskelijoiden luotsaamiseksi opintojen läpi sisältää 15 eri kohtaa, joissa määritellään hyvin tarkasti miten opinnot suunnitellaan ja miten niitä tullaan seuraamaan ja milloin. Suunnitelmassa on selkeästi kerrottu milloin pitää tapahtuman mitäkin ja kuka siitä on vastuussa.

Tästä muutama esimerkki: 1. Perehdyttämisen toteuttavat tutoropettaja sekä tutoropiskelijat yhdessä. Yksi tutoropiskelija johtaa 2-4 opiskelijan ryhmää tutoropettajan alaisuudessa ensimmäisen lukuvuoden ajan. Tutoropiskelijan tehtävänä on ohjata opiskelijoita opintoihin liittyvissä ongelmissa sekä ryhmäyttää oma opiskelijaryhmänsä keskenään ja muiden ryhmien kanssa

2. Toisen opiskeluvuoden syksyllä tutoropettaja pitää ryhmäohjaustilaisuuden, jossa käydään läpi sen lukuvuoden kurssit sekä niiden ajoitus. Tämän jälkeen pidetään henkilökohtaiset haastattelutilaisuudet, joissa tarkastetaan ja päivitetään opiskelijan portfolio sekä opintojen edistyminen

3. Toisen ja kolmannen lukuvuoden vaihteessa opiskelijan ohjausvastuu siirtyy tutoropettajalta vastuuopettajalle. Keväällä tutoropettaja sekä vastuuopettaja käyvät yhdessä läpi jokaisen opiskelijan portfolio-dokumentin. Tämän jälkeen vastuuopettaja pitää ryhmäohjaustilaisuuden opiskelijoille, jossa käydään läpi opintosuunnitelma ja annetaan tehtäväksi suunnitella omat ammattiopinnot kesän aikana

4. Kolmannen opiskeluvuoden syksyllä vastuuopettaja pitää ryhmäohjaustilaisuuden, jossa käydään läpi lukuvuoden kurssit sekä niiden ajoitus. Lisäksi vastuuopettaja pitää jokaiselle opiskelijalle henkilökohtaisen tutorhaastattelun. Tilaisuudessa käydään läpi opiskelijan suorittamat opinnot ja ammattiin liittyvät harjoittelut. Samalla varmistetaan se, että opiskelun ja harjoittelun aikana syntynyt osaaminen on siirretty ansioluetteloon. Lisäksi tarkistetaan ammattiprofiilin sekä HOPS-suunnitelman suhde sekä rakennetaan HOPS Winha-järjestelmään opiskelijan oman suunnitelman sekä käydyn ohjauskeskustelun perusteella. Tilaisuuden loppuksi vastuuopettaja tulostaa opiskelijalle henkilökohtaisen opintosuunnitelman. (LAMK 2008.)

2.7 Tiedossa olevia kehityskohteita

Lahden ammattikorkeakoulun fysioterapian koulutusohjelman aikuisopiskelijoiden ohjauksesta on kerätty tietoa vuonna 2007 ja 2008 ja näiden kokemusten perusteella on tarkoitus toteuttaa 1) pienryhmäohjaus ja 2) vertaistutorointi, joilla halutaan madaltaa kynnystä hakeutua ohjaukseen ja hakea tukea opiskelua edistäviin tai hankaloittaviin kysymyksiin. Näin parannetaan myös ohjauksen riittävyttä ja oikea-aikaisuutta. Tutoropettajan koko ryhmän opetukseen liittyvän ja yksilöohjauksen rinnalle käynnistetään pienryhmissä toteutuva ohjaus. Pienryhmät kokoontuvat opettajan johdolla säännöllisesti koko opiskelun ajan. Pienryhmäohjaus tarjoaa Peavyn (2006) mukaan sopivan oppimisympäristön osaamisen lisäämiseen ja näkökulmien tarkistamiseen sekä tarjoaa rohkaisua ja rakentavaa tukea. Ohjauksessa käytetään toimintaan perustuvia oppimismenetelmiä, jolloin pienryhmässä toteutuva ohjaus saattaa antaa ratkaisuvaihtoehtoja jo ennen omaa tarvetta. (LAMK 2008.)

3 HAASTATTELUIDEN ANTI

Tässä osassa kerrotaan tutkimussuunnitelmasta ja teemahaastattelurungon luomisesta, sekä toteutetaan suunnitelma eli haastatellaan opiskelijoita.

3.1 Tutkimussuunnitelma

Tutkimussuunnitelmana on selvittää kvalitatiivisten teemahaastatteluiden avulla millaista opetusta ja ohjausta opiskelijat ovat saaneet ja miten he kokevat opintojensa onnistuneen. Kvalitatiivinen tutkimus tulee jatkamaan siitä mihin teoriaosuuden kvantitatiiviset tutkimukset jäivät eli syvennetään tietämystä jäljempänä tarkemmin määritellyiltä osa-alueilta.

Tutkimuksessa tulen haastattelemaan seitsemää liiketalouden aikuisopiskelijaa ryhmästä 04LII12A, joka aloitti 2012 syksyllä. Tämä tiukka haastateltavien rajaaminen tiettyyn opiskelijaryhmään tulee toivottavasti auttamaan liiketalouden yksikköä kohdistamaan saadun tiedon omaan toimintaansa ja löytämään mahdollisia parannuskohtia palvelussaan. Ryhmän odotettu valmistumisaika on vuoden 2014 loppuun mennessä, joten vastaajat ovat valideja vastaamaan esitettyihin kysymyksiin.

Haastatteluiden muotona tulee olemaan teemahaastattelu, joka antaa vastaajille mahdollisuuden kertoa omakohtaisia kokemuksia vapaasti ja niitä rajaamatta. Haastattelut tulen tallentamaan matkapuhelimella ja kirjoitan ne puhtaaksi selkokielelle, vastausten sisältöä muuttamatta.

3.2 Kvalitatiivinen ja kvantitatiivinen tutkimus

Jotta ymmärrämme syyn tutkimuksen toteutustavalle ja sen linkittymiselle teoriaan on hyvä selvittää kvantitatiivisen ja kvalitatiivisen tutkimuksen eroja ja mahdollisia yhteneväisyyksiä.

Kvalitatiivista tutkimusta voidaan toteuttaa monella erilaisella menetelmällä. Näiden menetelmien yhteisenä piirteenä korostuu muun muassa kohteen esiintymisympäristöön ja taustaan, kohteen tarkoitukseen ja merkitykseen, ilmaisuun ja kieleen liittyvät näkökulmat. (Jyväskylän yliopisto 2014.)

Kvantitatiivinen tutkimus soveltuu tutkimuksiin, joissa ollaan kiinnostuneita erilaisista luokitteluista, syy- ja seuraussuhteista, vertailuista ja numeerisiin tuloksiin perustuvasta ilmiön selittämisestä. Lisäksi siihen sisältyy runsaasti erilaisia laskennallisia ja tilastollisia analyysimenetelmiä. (Jyväskylän yliopisto 2014.)

Haastattelun kohdejoukon ero: kvantitatiivisessa tutkimuksessa haastattelut kohdistuvat yleensä satunnaisotokseen, kun taas kvalitatiivisessa tutkimuksessa haastatellaan valittuja yksilöitä. Kyse on sekä lukumäärän että valintatavan erosta.

Kysymysten muodon ero: kvantitatiivisen haastattelun perusmuoto on strukturoitu kysymys, kun taas kvalitatiivisen haastattelun perusmuoto on avoin kysymysaihe tai teema. (Tilastokeskus 2014.)

Tämän tutkimuksen teoria tulee pohjaamaan pitkälti kvantitatiivisten tutkimusten tuloksiin, joten on hyvin perusteltua tehdä jatkotutkimusta kvalitatiivisella menetelmällä ja syvällisemmin selvittää asioiden syitä pienemmältä, käsin valitulta joukolta, jolle esitetään kysymykset teemahaastattelun muodossa.

3.3 Teemahaastattelut

Teemahaastatteluissa tutkija saattaa kysyä asioita, joihin vastaajalla ei ole valmiina päässään jäsenneiltyjä vastauksia. Tämä ei tarkoita, etteikö vastaajalla olisi mielipidettä asiaan vaan, että sen rakenteluun saattaa mennä hetki ja siinä voi olla avuksi keskustelu kysyjän kanssa. Toinen tärkeä seikka teemahaastattelussa on kysyjän mahdollisuus kysyä tarkentavia kysymyksiä, mikäli vastaajan vastaus ei hänelle täysin heti aukea. Tällaiseen aukeamattomuuteen saattaa olla syynä esimerkiksi vastaajan elämäntilanne, josta kysyjällä ei ole välttämättä mitään tietoa. Tämä onkin erittäin tärkeä seikka teemahaastattelussa verrattuna muihin tutkimustapoihin, joissa mahdollisuutta tarkentaville kysymyksille ei ole. (Routio 2007.)

3.4 Teemahaastatteluiden kehyksen ja rungon muodostuminen

Teemahaastatteluiden kehyksenä on tavoite selvittää aikuisopiskelijoiden kokemuksia:

- 1) heidän saamastaan ohjauksesta:
 - ensimmäisellä kontaktilla
 - opintojen edetessä
- 2) heidän saamastaan opetuksesta
 - vastasiko odotuksia
 - missä kohtaa opetus ei vastannut / vastasi odotuksia
- 3) sekä kartoitetaan muita ajankohtaisia alueita
 - opiskelijaksi hakeutumisen syyt
 - henkilökohtaisen opiskelijapolun löytäminen
 - internet alustojen toimivuus ja käyttö
 - oman opiskelun sujuvuus, ajankäytön ja motivaation kautta

Teemahaastattelun runko muodostui pitkälti Opiskelija AMK 2010 tutkimuksen pohjalta saadun tiedon perusteella. Haastattelijan omakohtaiset kokemukset ja tietämys koulutuksesta sekä tätä työtä varten kerätty teoriapohja määrittivät tutkittavat aihealueet ja näiden perusteella kohdensin kysymykset liiketalouden 04LII12A-ryhmän aikuisopiskelijoille.

3.5 Harjoitushaastattelu

Suoritin harjoitushaastattelun kahdelle eri haastateltavalle 29.4.2014.

Ensimmäinen haastattelu kesti 45 minuuttia ja toinen 30 minuuttia.

Kummassakaan haastattelussa ei ilmennyt selkeitä ongelmia haastattelun suhteen, mutta kyselyn validiteetti alkoi epäilyttää, koska ennalta odottamani rakentavan palautteen määrä oli odotettua vähäisempi. Kysymykset olivat kuitenkin mielestäni toimivia ja vaikutti siltä, että vastaajatkin joutuivat pohdiskelemaan vastauksiaan. Vertailin vielä vastauksia Opiskelijan AMK 2010 –kyselyn tuloksiin ja tulin siihen tulokseen, että kysymykset ovat valideja ja niiden muokkaaminen täysin toisen tyyppiseksi ei vastaisi alkuperäiseen kysymykseen ja

toisaalta en usko, että rakentavan palautteen määrää saataisiin kasvatettua pelkästään muotoilemalla kysymykset uudestaan.

3.6 Haastattelut

3.6.1 Ensimmäinen kontakti

Ensimmäisessä kohdassa pyrittiin selvittämään millä tavalla opiskelija on ollut ensimmäisen kerran yhteydessä Lahden ammattikorkeakouluun ja minkälaista palvelua ja ohjausta he ovat tuolloin saaneet.

Osa haastateltavista oli ollut opintotoimistoon yhteydessä ennen varsinaisen hakemuksen jättämistä. Yhteydenottotavat jakaantuivat tasaisesti puhelimen ja sähköpostin välille. Myös paikan päällä opintotoimistossa oli käyty kyselemässä lisätietoa. Ne jotka eivät olleet ottaneet yhteyttä, olivat täyttäneet suoraan sähköisen hakemuksen. Jo tässä vaiheessa voimme todeta aikuisopiskelijoiden olevan yksilöitä ja on hyvä, että on olemassa erilaisia kanavia saada lisätietoa.

Yleisesti ottaen opintotoimistosta saatuun palveluun oltiin tyytyväisiä. Tästä poikkeuksena vastaaja, joka kävi opintotoimistossa paikan päällä kahdesti. Ensimmäisellä kerralla hänelle kerrottiin, että opiskelua olisi neljänä iltana viikossa ja viikonloppuisin, eikä aiemmista opinnoista ja työkokemuksesta saatavista hyväksiluvuista tai mahdollisista joustoista opintojen suorittamisen suhteen ollut annettu tarpeeksi tietoa. Tämän takia hakeminen oli siirtynyt myöhempään ajankohtaan.

Suurin osa kuvaili saamaansa palvelua positiiviseksi.

Hyvin positiivinen ja sellanen informatiivinen, että se kyllä kerto kaiken ja vastas kaikkeen mitä kysyin, että hyvää, hyvää palvelua.

Laitoin hakemuksen netin kautta. En tarvinnut lisätietoja.

Soitin opintotoimistoon ja avun sain.

Mutta, kuten sanottu, myös hieman toisenlaistakin palautetta annettiin.

Kävin silloin opintotoimistossa ja kyselin ja palvelu oli varsin jäykkää ja sitten annettiin ymmärtää, että työn ohella opiskeleminen vaatii neljä kertaa viikossa ja viikonlopun. Katsoin siinä vaiheessa ettei ole mitään mahdollisuutta, ei ollut mitään puhetta hyväksiluvuista tai joustoista, joten hylkäsin sen sillä kertaa.

Kaikilla vastaajilla oli ollut jo selkeä kuva mihin opinto-ohjelmaan ovat hakemassa eikä ohjausta sen suhteen ollut tarvittu, vaikka sitä olikin tarjottu opintotoimiston puolelta.

3.6.2 Ensimmäinen ohjauskerta

Toisessa kohdassa selvitettiin millaista ohjausta opiskelijat saivat heti opiskelun alussa ja ensimmäisessä tapaamisessa tutoropettajan kanssa.

Opiskelujen alussa oli ns. orientaatioviikko, jolloin pyrittiin uusille opiskelijoille opettamaan kaikki oleellinen toimintatavoista ja käytettävistä järjestelmistä. Orientaatioviikkoa pidettiin hyvänä ideana mutta käytännössä osa koki alun hankalaksi, varsinkin järjestelmien osalta.

Sen mä muistan että se oli jotenkin hirmu tikkusta se alottaminen. Ekana tää verkkoympäristö opiskeluympäristönä, koska se oli ihan uus. Niin mä koin sen jotenkin hirmu haastavana löytää tietoja sieltä, mä koin sen hankalana ja haasteellisena silloin alkuun, kun oli muutenkin paljon kaikkia uusia asioita.

Niitä yritettiin neuvoa mutta ehkä johtu siitä, että kaikki oli niin outoa.

Opinto-ohjelman tutoropettaja oli tavannut kaikki vastaajat heti opiskelujen alkuvaiheessa ja tämä tapaaminenkin jakoi mielipiteitä, puolesta ja vastaan. Tapaamisessa oli käyty aiemmat opinnot ja työhistoria läpi ja merkittyy hyväksiluetuiksi ne kurssit, joiden osaaminen on hankittu jo aiemman opiskelun tai työkokemuksen perusteella.

Tutoropettajan suoraviivaiseksi kuvailtuun toimintatapaan oltiin tyytyväisiä mutta samalla osa vastaajista toivoi enemmän keskustelua ja asioiden syvällisempää läpikäyntiä.

Hänellä on pitkä kokemus, niin osaa ja näkee sen ja katso sitä historiaa ja sano heti, että noi ja noi ainakin hyväksiluvuiksi ja rasti sieltä ison määrän kursseja, että nää hän kuittaa jo ja noi käy hakemassa ja kato tarviiko tota ja kysy.

Se ei jätä mitään arvailujen varaan. Se kertoo just niinku asiat on ja kertoo kyllä miten kaikki menee ja se on musta ihan hyvä.

Olisi pitänyt itse valmistautua paremmin, mut ei sitä silleen tienny miten. Se ei mennyt ihan putkeen.

3.6.3 Ohjaus opintojen edetessä

Haastatteluiden kolmannessa kohdassa selvitettiin millaista ohjausta opiskelijat olivat saaneet opiskelujen edetessä.

04LII12A-ryhmän opiskelijoita oli kehoitettu käymään tutoropettajan luona keskustelemassa uudelleen syksyn 2013 aikana opintojen etenemisestä, mikäli siihen on tarvetta. Tämän mahdollisuuden oli osa käyttänyt ja osa tehnyt tietoisesti päätöksen menemättä jättämisestä. Myös näiden välimaastoon sijoittuvia vastauksia oli havaittavissa eli koska käynti ei ollut pakollinen ja sinne ei erikseen kutsuttu niin tapaamista ei oltu sovittu vaikka tarvetta olisi saattanut ollakin. Menemättä jääneet olivat kuitenkin sitten kyselleet ja saaneet vastauksia kysymyksiin muilla tavoin, kuten esimerkiksi sähköpostilla opintotoimistosta tai opiskelukavereilta.

Erään vastaajan kommentti, kun keskustelimme hänen saamastaan ohjauksesta opintojen aikana:

Siihenhän tää perustuu, että sun pitää olla hirmu omatoiminen ja hakee se tieto ja sun pitää itse niinku kaikki, ettei täällä ole sellasta päiväkotimeininkiä, että nyt mennään tonne ja nyt mennään tänne. Oma aktiivisuutta tää vaatii, että asiat hoituu.

Tästä tuntui olevan kaikilla vastanneista samansuuntainen ajatus. Yksi vastaajista kertoi menneensä sen mukaan mitä on ollut tarjolla.

Aika vähän käyttänyt sitä ohjausta, mä oon ehkä ollut yhteyksissä kaks kertaa opintojen aikana. Muuten, niin kun, mennyt. Tämä on ollut oma valinta, ja jos olisin tarvinnut, niin olisin ottanut yhteyttä. Ja ne ongelmakohdat mitä on ollut, niin kyllä olen niihin vastauksen saanut.

Opiskelukavereilta saatua apua pidettiin korvaamattomana, mm. näin eräs haastateltava kuvaili sitä.

Se on usein ollukin se pelastus, että joku on nykässyt hihasta, että oot sä ilmoittautunut sinne tai huomasitko sen.

3.6.4 Syyt hakeutua LAMK:iin ja liiketalouden koulutusohjelmaan

Neljännessä kohdassa keskustelimme vastaajien kanssa siitä miksi opinahjoksi oli valikoitunut juuri Lahden ammattikorkeakoulu ja sen liiketalouden koulutusohjelma.

Keskusteltaessa haastateltavien kanssa syistä hakeutua Lahden ammattikorkeakouluun ei vastauksissa tullut vastaan mitään yllätyksiä verrattuna aiempiin tutkimuksiin. Ehdottomasti tärkeimmäksi syyksi, miksi vastaajat olivat valinneet juuri kyseisen oppilaitoksen, kerrottiin sen sijainti. Lahden ammattikorkeakoulu on kaikkien vastanneiden lähin ammattikorkeakoulu.

Vastaukset siihen, miksi vastaajat olivat valinneet juuri liiketalouden koulutusohjelman, poikkesivatkin sitten joiltain osin. Osalla vastaajista oli yhtenä syynä aiempi työkokemus tai opintoja alalta, osalla heistä tämä tutkinto oli taas välttämätön paha, joka ei juurikaan tuo mitään uutta mutta se vaaditaan, että pääsee opiskelemaan yliopistoon maisteriksi tai ylempään AMK:hon. Syinä mainittiin myös halu päivittää vanhentunut tutkinto uuteen ja eräs haastateltava mainitsi erikseen että piti tutkintoa hyvänä sen laaja-alaisuuden takia, sen mahdollistaessa työskentelyn monella eri alalla.

Yhdellä vastaajista tämä ohjelma ja oppilaitos eivät olleet ensimmäisenä vaihtoehtona, eikä hän uskonut tradenomin tutkinnolla olevan hyötyä hänen urallaan etenemiseen vaan opiskelun motivaationa oli ennemminkin saada vaihtelua työlle ja kehittää itseään.

Lainauksia vastauksista:

Ajattelin, että tässä vois tehdä jotain muuta, kuin vaan niska limassa töitä, kehittää vähän itseensä. Ja niinkään en hakenut, että tää vaikuttas millään tavalla mun uraan, vaan ihan oman sellasen, että no ne tradenomin paperit olis kyllä tosi kivat.

Vaikka tradenomeja on aika paljon olemassa nykyisin, siinä on myöskin se että tää antaa laajan kentän, et sä voit tehdä, jos sä vertaat esimerkiksi hoitoalaan tai ravinto-alan tai tällasiin niin ne on hirmu rajallisia, mutta liiketaloutta tarvitaan niin monella eri alalla ja monessa eri tehtävässä et se on hirmu epärajaavaa. Se aina antaa sulle mahdollisuuden.

3.6.5 Opetuksen laadun kokeminen?

Viidennessä kohdassa pyrittiin kartoittamaan miten haastateltavat olivat kokeneet saamansa opetuksen laadun.

Opetuksen laadun kokeminen on hyvin henkilökohtainen asia, eikä sen perusteella voida tehdä pisteytyksiä, mutta kun kaikki vastaajat kertoivat tason vaihdelleen suuresti, niin voitaneen todeta sekaan mahtuvan niin erinomaista, kuin huonoakin opetusta. Tietotekniikka sai eniten palautetta siitä että se jätti paljon toivomisen varaa ja positiivisia fiiliksiä olivat jättäneet erityisesti kielikurssit.

Jotkin kurssit saivat kritiikkiä liian vähäisestä lähiopetuksen määrästä kurssin vaatimustasoon nähden ja vaatimustasojen suuri vaihteluväli keräsi runsaasti kommentteja. Myös siitä, ettei vaatimustasoa pystynyt tietämään etukäteen annettiin kriittistä palautetta.

Jotkut kurssit on sellasia täytekursseja joista on päässyt läpi miten päin vaan. Ei ole vaadittu paljon mitään ja sitten toisissa on vaadittu paljon työtä, että on päässyt läpi.

Kyl ne on harvassa ne kurssit, mistä voi sanoa että niistä on jäänyt sellaista arvokasta tietoa ja tiedollisesti kovin painavaa arvoa, että niistä olis hyötyä työmarkkinoilla. Mulla ainakaan mun kannalta.

On taso mennyt vähän näin (tekee kädellä aaltoliikettä) eli käytännössä osa opettajista on ylittänyt odotuksen mutta osa on sitten alittanut.

3.6.6 Kokemukset käytössä olevista internet alustoista.

Kuudennessa kohdassa keskustelua käytiin siitä mitä mieltä haastateltavat olivat käytössä olevista internet alustoista ja verkkokursseista.

Järjestään kaikki vastaajat kertoivat olleensa jossain vaiheessa avun tarpeessa Repun ja tai Winhawillen käytön kanssa, mutta kaikki myös ilmoittivat, että niitä oli oppinut käyttämään ajan saatossa. Kurssien löytäminen mainittiin yhtenä suurena ongelmakohtana, kuten myös saadun palautteen vähyys ja se ettei Winhawillestä tule ilmoitusta, kun suoritus on sinne arvioitu.

Vastauksista voidaan karrikoiden sanoa, että Reppua pidettiin alustana, jonka kanssa voi elää jos ei ole muuta vaihtoehtoa ja Winhawilleä ei mielellään muisteltu eli sen käyttö oli osoittautunut hankalaksi ja rasittavaksi.

Reppu on suhteellisen hyvä koska on hyvä että kurssin materiaalit ovat yhdessä paikassa. Lisäksi Repun tehtävien palautuslinkki on mielestäni hyvä ja toimiva. WinhaWille on huono ja sekava ja lisäksi hankala käyttää.

Sillon ekana vuonna oli vaikeeta löytää kursseja, se rajaus oli vaikeeta elikkä ku sä etit, sä asetat niitä hakuehtoja, ne kentät on sekavia, niitä on liikaa ja sä et tiedä mitä sun pitää mihinkin kohtaan laittaa.

Repusta vielä et se toimii ja kurssien sivut on toiminu hyvin ja tehtävien palautukset.

Verkkokurssit eivät herättäneet suuria tunteja mutta enemmän oli vastaan kuin puolestapuhujia.

Mä olisin enemmän niitä ihmisiä, jotka lukis kirjan ja tenttis, kuin että tekisin kymmenkunta verkkotehtävää . Se on varmaan jo mennyttä aikaa. Tää on tätä päivää.

Mielestäni verkkokurssit ovat vaikeita. Ei oikein tiedä mitä opettaja haluaa palautettavien töiden sisältävän.

Siinä mielessä mä oon tykänny yleensäkin kaikista verkkokursseista että niitä on aika vapaa tehdä ja niitä voi tehdä itekseen rauhassa kotona.

Erään haastateltavan kokemukset verkkokursseista eivät olleet kovin mairittelevat.

Materiaali oli vanhaa, tekninen toteutus oli ihan syvältä jo sillä

tasolla, että tekstiä oli todella hankala lukea kun nettisivu ei skaalautunut näytölle ja ohjeet mm. tehtävien palautuksien osalta oli ristiriitaiset.

3.6.7 Opiskelijoihin tutustuminen ja verkostoituminen

Seitsemännessä kohdassa pääsimme keskustelemaan paljon puhutusta verkostoitumisesta.

Osa vastaajista ei kaivannut opiskeluilta verkostonlaajentumista vaan kertoi haluavansa keskittyä puhtaasti opiskeluihin. Nämä vastaajat eivät myöskään kaivanneet tukea toisiin opiskelijoihin tutustumiseen ja samalla suurin osa ilmoitti suorittavansa ryhmätyöt samalla ryhmällä, jokaisella kurssilla. Toisenlaisiakin vastauksia tuli ja niistä kävi ilmi, että osa kaipaisi enemmän verkostoitumista ja tutustumista. Nämä ihmiset olivat kuitenkin tehneet tätä verkostoitumista oma-aloitteisesti ja kokivat onnistuneensa siinä kohtuullisen hyvin mutta koulunkin tukea sille toivottiin.

Asia tiivistyy mielestäni hyvin erään haastateltavan pohdintaan aiheesta:

Sen mitä ite antaa niin sen saa.

Muita ajatuksia aiheesta.

Opiskelun suhteen tapahtuva verkostoituminen on mennyt hyvin. Riittävästi.

Musta verkoston rakentaminen ja kavereitten kanssa tekeminen tukee opiskelua ja on kivaa, se on sitä lisäarvoa mitä aikuisena opiskeleminen tuo.

Lainauksia ajatuksista keskusteltaessa siitä pitäisikö koulun tukea verkostoitumista, tutustumista tai ryhmäntymistä enemmän.

En ole kaivannut, kun pystyy täällä muutenkin tutustumaan opiskelutovereihin kun aukaisee vaan suunsa.

En tiedä olisinko kaivannutkaan enempää.

Meitä on useita samalta työmaalta, niin se on vähentänyt ryhmätöiden tekoa muiden kanssa, kun tätä porukkaa näkee joka päivä niin se helpottaa sitä.

Opintojen alussa voisi olla jotain ”ryhmäntymis” tapaamisia!

3.6.8 Kokemukset opinnäytetyöprosessista

Kahdeksannessa kohdassa keskustelua vietiin opinnäytetyön prosessiin.

Vastaajista valtaosa ei ollut vielä aloittanut opinnäytetyön kirjoittamista haastattelu ajankohtaan mennessä ja vain muutamalla oli jonkinlainen käsitys aiheesta. Poikkeuksena yksi vastaaja, joka oli jo palauttanut opinnäytetyön. Opinnäytetyön palauttanut kertoo prosessin olleen selkeä ja että sen pohjustaminen aloitettiin jo ensimmäisellä tunnilla. Niistä, jotka eivät ole vielä aloittaneet, osa kommentoi prosessin olevan selkeä tai ettei ole tutustunut siihen ollenkaan. Eräs haastateltava mainitsee, että pitäisi olla ruoska (motivaattori), joka pitäisi prosessin koko ajan käynnissä, jolloin työ etenisi. On myös haastateltavia, jotka kokevat prosessin hyvin epäselväksi ja että asiat on ripoteltu sinne tänne.

Tiedonmurusia on tippunut vähän sieltä ja täältä, kyllä sellanen kompakti paketti ois tarvittu.

Aluks oli tosi epäselvää, monta kertaa piti käydä kuuntelemassa mistä ne ohjeet löytyy, niin kun ne konkreettiset ohjeet.

Muutama haastateltava oli kokenut, että samaa aihetta oli käsitelty turhan monessakin eri käänteessä.

Nyt varsinkin näiden viime kurssien jälkeen ja mitä tässä nyt alko, niin tuntuu että taasko tätä samaa tässä pyöritetään.

Ja osalle prosessi oli hämärän peitossa.

Minulle on vieläkin hiukan epäselvää koko prosessi!

3.6.9 Oma onnistuminen opinnoissa

Yhdeksännessä kohdassa kerättiin tietoa miten haastateltavat olivat kokeneet oman onnistumisensa.

Kaikki vastaajat olivat pääsääntöisesti tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä opintoihinsa. Osa kertoi opintojen etenemisen jättäneen toivomisen varaa, mutta kukaan ei kokenut sitä erityisen huonona asiana vaan asiaan kuuluvana.

Motivaatio eri muodoissaan on ollut kaikilla hakusessa opiskelujen jossain vaiheessa, kuten myös aika tehdä tehtäviä. Eräs haastateltava toivoi lisää aktiivista ohjaamista etätöihin ja nopeampaa reagoimista tarkentaviin kyselyihin. Ohjauksen puutteen ja hitaan reagoinnin hän mainitsi syövän motivaatiota.

Välillä tuntuu, että ei kiinnosta pätkeäkään ja juuri kun se ohjaus puuttuu, niin kuin esimerkiksi verkkokursseista, niin jos sä et saa sähköpostiin vastausta silloin kun sä tarviit sitä, että jonkun kanssa sparrataan ja jutellaan ja sitä ei tule ja kukaan ei kysy perään.

Kaikki haastateltavat ovat joutuneet venymään suorittaakseen opintoja, toiset enemmän kuin toiset, mutta kaikilla on ollut välillä tarvetta ruoskia itseään eteenpäin.

Aikaa löytyy jos on motivaatiota. Sitä pitää itsestä välillä oikeen kaivaa.

Tuskanhikeä ja kyyneleitä vuodattaen. Ei verta, vielä.

Koulu, perhe ja työ, vaikeetahan se on ollut. Ihan hyvin mä olen selviytynyt.

Motivaatiota syö myös se, ettei tiedä tarkalleen mitä on tekemässä ja mitä vaaditaan.

Sit se ettei tiedä kuinka paljon tässä nyt oikeesti vaaditaan. Et yrittäs ymmärtää ettei yritä stressata liikaa ja tehdä yötämyöten ellei sitä sitten oikeesti tarvita kuitenkaan. Se on ollut vaikeeta sellanen tasapainon löytäminen.

Mitä tekisit toisin? kysymykseen vastataan lähes järjestään, ettei mitään. Eräs vastaaja kuvaa asian hienosti sanoin:

En oikeestaan mitään, että kyllä ne harkittuja murhia ihan kaikki on ollut.

Yksi haastateltava kuitenkin kokee, että jotain olisi voinut tehdä paremminkin.

Oisin paremmin perehtynyt alkuun, että HOPS olis ollu parempi. Olis muutenkin alussa pitänyt enemmän kaivaa tietoa ja perehtyä. Mä vielä alussa kuvittelin, että me sitten

suuntaudutaan vähän johonkin mutta ei sitä risteystä sitten tullutkaan.

3.6.10 Osaamisen ja arvon kehittyminen työmarkkinoilla

Kymmenennessä kohdassa pyrittiin kartoittamaan miten haastateltavat kokivat osaamisensa ja arvonsa kehittyneen työmarkkinoilla.

Keskustelut noudattelivat kaikilla samaa kaavaa, eli että yleissivistys oli parantunut mutta harva koki, että ammatillinen osaaminen olisi merkittävästi parantunut. Tässä oli havaittavissa hajontaa sen mukaan, kauanko vastaaja oli ollut työelämässä mukana ja paljonko oli opiskelua takana. Työelämässä pidempään mukana olleet, olivat voimakkaammin sitä mieltä, että suurin hyöty on sillä että saa tutkinnon suoritettua.

Muutamia yksittäisiä kursseja nostettiin esille esimerkkeinä siitä mistä koettiin olleen eniten hyötyä. Näissä esimerkeissä nousivat jälleen esille kielikurssit ja varsinkin esiintymiseen liittyvät kurssit koettiin hyvin opettavaisiksi ja sellaisiksi joiden oppi on ollut helppo siirtää käytäntöön.

Toi ammatillinen asiantuntemus ja pätevyys olis saanut olla laajempaa, et aika paljon keskitytty näihin tutkimusjuttuihin vai tuntuuks musta vain siltä.

Käytännöllinen osaaminen on todella pientä, mitä olis jäänyt takataskuun. Arvo työmarkkinoilla kasvaa ihan sen paperin myötä.

Ihan varmasti osaamista lisännyt ja tullut erilaisia näkökulmia ja sitten totta kai paljon uutta tietoa.

No tutkinnon verran ainakin.

3.6.11 Ajatukset jatko-opiskelusta

Yhdennessätoista kohdassa kartoitettiin haastatelluissa mahdollisesti heränneitä tai sammuneita ajatuksia opiskelusta tämän tutkinnon suorittamisen jälkeen.

Haastateltavien vastauksista tähän kysymykseen kuvastuu joukon erilaisuus tässäkin asiassa. Kahta täysin samanlaista suunnitelmaa ei ollut. Vastaukset

pystyy kuitenkin jakamaan kolmeen pääryhmään, joista ensimmäisessä tavoitteeksi oli asetettu maisterin tutkinto, toisessa tutkinto ylemmästä ammattikorkeakoulusta ja kolmannessa ryhmässä olevien vastaus voitiin tulkita niin että tarkoitus on selvittää tästä tutkinnosta ja miettiä sitten asiaa uudestaan.

Lähinnä ylempi AMK tai maisteri tai töiden ohella tai näiden yhdistelmä.

Ei tällä hetkellä, toivon että mä valmistun, mä pienen tauon pidän niin ehkä sitten, ei ihan heti.

Ehkä yliopistoon ja käyn kurssi kerrallaan, että KTM lähtisin tähtäämään, voi olla.

Jos motivaatio ja jaksamista riittää niin vois opiskella vielä eteenpäin.

Ei voi sanoa ettei koskaan, jos on työtilanteen edessä pakko mut en vapaaehtoisesti.

Kaikki vastaajat olivat myönteisiä erilaisten täydennyskoulutusten suhteen, jotka keskittyisivät syventämään osaamista jollain tietyllä osa-alueella.

Täydennyskoulutus. Sellaiseen voisin. Silloin se panostas enemmän tiettyyn osaamisalueeseen.

3.6.12 Suosittelisitko ystäville

Kahdennessatoista ja viimeisessä kohdassa haettiin vielä vahvistusta sille miten haastateltavat olivat kokeneet oppilaitoksen ja opinnot yleensä, kartoittamalla sitä, suosittelisivatko he näitä ystävilleen.

Kaikki vastaajat suosittelisivat Lahden ammattikorkeakoulua ja liiketaloudenohjelmaa ystävilleen. Tätä mittaria pidetään suuressa arvossa yrityspuolella, joten näin hyvää tulosta siitä voidaan pitää erinomaisena.

Kyllä, voin suositella. Sellasilla saatesanoilla, vaatii paljon itseltä ja perheeltä, et joutuu varautumaan siihen että pitää tehdä paljon töitä kotona ja varautua siihen että joutuu viettämään paljon aikaa sen koneen ääressä

Itsensä kehittäminen aina kannattaa ja onhan tää sinänsä hyvin

mielenkiintoista ja jos kiinnostusta ja inspiraatiota riittää niin sitten lähtee.

Esimerkiksi joitakin opettajia tai tiettyjä kursseja nostaa, että sun kannattaa käydä toi ja hae tosta hyväksiluku, ehkä semmosta. Osaisi nyt kertoa miten siellä kannattaa seilailla ja olla.

Sanoisin, että hae ihmeessä. Et jos mä selviydyn niin selviytyy muutkin. Ei helposti tule papereita mutta kuitenkin ihan järkevästi. Hae vaan.

Vois suositella, ei ole ylivoimaista ja on tehty mahdolliseksi suorittaa.

Saatesanoissa, jo kerrottujen lisäksi, muistutettaisiin kauempaa julkisisilla tulevia tarkistamaan miten, mistä ja milloin pääsee liikkumaan, koska ammattikorkeakoulun muuttaminen Niemeen vaikuttaa järjestelyihin.

3.7 Haastattelun tulosten yhteenveto ja analysointi

Seuraavissa alaluvuissa pohdin saatuja vastauksia ja peilaan niitä syvällisemmin teoriapohjaan

3.7.1 Opiskelun aloitus

Lahden ammattikorkeakoululla on olemassa ohjeistus millä tavalla opintotoimistoon tulevat kyselyt opiskeluista hoidetaan ja pääsääntöisesti haastateltavat olivatkin tyytyväisiä saamaansa palveluun. Näistä poikkeuksena oli yksi vastaaja, joka oli saanut riittämättömät tiedot opiskelun aloittamiseen ja jonka takia opiskelijaksi hakeminen oli siirtynyt vuodella eteenpäin.

Kuten Opiskelijan ammattikorkeakoulu 2010 tutkimuksessa, myös tämän tutkimuksen haastateltavien suurin syy hakea kyseiseen oppilaitokseen oli sen sijainti. Myös muut vastaukset opiskeluun hakeutumisen syistä noudattivat teoriaa hyvin, mainittujen syiden ollessa aiempi kokemus ja tutkinnon saaminen.

Henkilökohtaisista opintopoluista ei voida juurikaan puhua, ainakaan siinä mielessä miten se teoriaosuudessa tuli esille. Henkilökohtainen opintopolku

Lahden ammattikorkeakoulun liiketalouden 04LII12A-ryhmän aikuisopiskelijoiden kohdalla tarkoittaa aiempien opintojen ja työkokemuksen tunnustamista ja hyväksilukemista eli kurssien yliviivaamista, ei juurikaan vaihtoehtoisten kurssien valitsemista tai miettimistä. Tämä riitelee teorian kanssa aika voimakkaasti, koska Lahden ammattikorkeakoulun omista pohdinnoista korostetaan sitä miten jokaisen henkilökohtaiset kokemukset työelämästä ohjaavat valintoja ja ohjaavat jokaista hieman eri suuntaan eli jokaista tulisi kohdella yksilönä ja varata tarpeeksi aikaa ja voimavaroja hänen ohjaamiseensa. Tällä tavalla jokaiselle saataisiin luotua polku joka olisi mahdollista hahmottaa kokonaisuutena jo sen alkupäästä ja joka motivoisi jatkamaan aikataulussa loppuun asti.

3.7.2 Opiskelijoiden kokemukset opiskelujen edetessä

Ennako-odotukseni oli, että opiskelijat olisivat kaivanneet enemmän ohjausta tutor-opettajalta opiskelujen edetessä ja henkilökohtaisen opintopolun selvempää läpikäymistä. Olinkin hyvin yllättynyt, kun haastateltavat eivät kokeneet tätä kovinkaan tärkeänä asiana. Enemmänkin oli havaittavissa, että oltiin tyytyväisiä kun kukaan ei ollut ohjaamassa vaan asiat etenivät omalla painollaan. Kritiikkiä saadusta ohjauksesta annettiin kuitenkin sen verran, että siitä kävi ilmi ettei sama tyyli sopinut kaikille ja toiset olivatkin pettyneitä siihen miten opinnot lähtivät känttiin ohjauksen osalta.

Kaikilla vastaajista oli ollut ongelmia Repun ja Winhawillen käytössä ja vaikka kaikki kertoivat oppineensa käyttämään järjestelmiä, niin tarkemmin mietittynä kävi ilmi, että vastaajat olivat oppineet elämään järjestelmien kanssa, eivätkä niinkään käyttämään niitä. Kukaan ei kuitenkaan kritisoinut Reppua ja Winhawilleä erityisen voimakkaasti, vaikka omakohtaiset kokemukseni ja aiemmin käytyt käytäväkeskustelut olivat johdatelleet minua tähän suuntaan. Ongelmakohtina näiden kahden alustan, ja näistä eritoten Winhawillen, käytössä koettiin mm. vaihteleva käyttötapa, epäselvät ohjeet, monimutkaisuus ja epäloogisuus.

Valmista mittaria opiskelujen laadun kokemiseen ei ole, joten laadun määrittävät loppupelissä haastateltavat itse. Erityisen voimakasta kritiikkiä annettiin vähän,

joko sitä ei ollut esittää tai sen esille tuonti ei tutkimustilanteessa ollut vastaajille mieluista. Kaikki vastaajat tyytyivät toteamaan, että opetuksen laatu oli hyvin vaihtelevaa, pääosin ihan hyvää mutta myös keskitasoista ja heikkoa. Muutamia onnistumisia nostettiin esille ja yksi selkeä epäonnistuminen mutta rakentavan kritiikin saanti osoittautui yllättävän haastavaksi. Tämä olisi kuitenkin mielestäni erittäin tärkeää opetuksen laadun seuraamiseksi ja parantamiseksi. Tähän asiaan oppilaitoksen kannattaisi panostaa jatkossa enemmän, koska suositukset ovat erittäin tärkeitä, kun opiskelijoiden tuttavapiirit miettivät lähtisivätkö he opiskelemaan vai ei ja jos niin minne.

3.7.3 Arvosanat

Toisin kuin teoriaosuudessa arvelin, niin opinnoissa parempia arvosanoja saavilla ja jatko-opintoja mieltävillä ei suoraan ole yhteyttä. Arvosanoihin vaikuttaa selvästi muita asioita enemmän käytössä olevan ajan määrä ja tehtävien ohjeistus ja mielekkyys. Tästä esimerkkinä vastaaja, jolla on mahdollisena ajatuksena lähteä opiskelemaan maisteriksi, mutta joka on olosuhteiden pakosta tehnyt tehtävät hieman vähemmällä panostuksella, kuin mitä katsoi tarpeelliseksi hyvien arvosanojen saamiseksi. Vastaaja mainitsi, että mikäli aikaa olisi ollut enemmän hän olisi panostanut kursseihin enemmän ja pyrkinyt saamaan niistä enemmän irti. Nyt tavoitteena on saada tutkinto suoritettua ja avata mahdollisuus päästä yliopistoon opiskelemaan.

3.7.4 Motivaation vaikutus opiskeluun

Yksi tapa lähteä purkamaan aikuisten opiskelua yleisesti on pohtia mikä heitä motivoi ja miten se vaikuttaa heidän opiskeluunsa. Jos tämä ymmärretään, voidaan vaikuttaa heidän etenemiseensä ja tehostaa heidän oppimistaan.

Tälläkin hetkellä kaikki opiskelijat käsitellään enemmän tai vähemmän samat tarkoitusperät omaavina henkilöinä, eli sellaisina joiden tavoite on menestyä opinnoissa ja saada tutkinto. Mutta miksi aikuinen hakeutuu opiskelemaan?

Teoriaosuudessa kerroin miten syitä ovat mm. aikaisemman tutkinnon päivittäminen korkeakoulutasoiseksi ja liiketaloudellisen osaamisen kehittäminen

mutta nämä eivät ole niitä syitä joiden takia aikuinen tekee päätöksen lähteä opiskelemaan tai yleensä kehittää itseään millään tavalla. Pitää mennä syvemmälle ja miettiä mistä perustarpeesta kumpuaa yhteys haluun opiskella. Helene Ahlin artikkeliin Classical motivation theories viitaten (Rinne, Heikkinen & Salo. 2007), jossa on käyty erilaisia teorioita motivaation suhteesta opiskeluun läpi, mietin voitaisiinko asiaa lähestyä tältä kannalta. Toisaalta Maslowin pyramidi on yksi tunnetuimmista ihmisen tarvehierarkiaa kuvaavista kaavioista, jossa on havainnollistettu mitä ihminen tavoittelee. Alimmaisiet neljä tasoa muodostavat puutetarpeen, eli kun jokin näistä tarpeista on tyydyttämättä, ihminen tuntee puutetta, mutta kun se on tyydytetty, hän ei huomaa mitään erityistä tuntemusta. (Maslow 1943; Nyysönen 2003.)

Kuva 2, Maslowin pyramidi, yksinkertaistettuna

Tästä Maslow:n pyramidista on väännetty kättä runsaasti ja se on muokkautunut matkan varrella aikaansa sopivaksi mutta silti se tuntuu edelleen loogiselta tavalta lähestyä ihmisen tekoja ja tarpeita. Kun annetaan ajatukselle vapaus harhailta ja mietitään aikuisopiskelijan tarvetta opiskella, niin se voi asettua Maslowin pyramidissa periaatteessa mihin tahansa kerrokseen. Jos ihminen mieltää, että pitääkseen itsensä lämpöisenä, ravittuna ja juotettuna, hänen täytyy opiskella niin silloin motivaatio ja tarve lähtee hyvin perustavanlaatuisista tarpeista. Kuten myös

jos opiskelija kokee, että opiskelu takaa työpaikan, jota kautta saavutetaan turvallisuuden tunne, niin ollaan edelleen hyvin perustarpeissa.

Vaikka tässä kyselyssä ei tätä asiaa pyrittykään selvittämään, niin vastauksista voidaan joidenkin vastaajien kohdalla havaita mitä pyramidinsa porrasta he tyydyttävät opiskelemalla. Tätä tietoa ei vielä sellaisenaan voida hyödyntää mutta voidaan kysyä, olisiko mahdollista auttaa opiskelijaa tunnistamaan tämä itsestään jo opiskelun alkuvaiheessa, jos tämä ei vielä ole hänelle selvillä, ja auttaa häntä motivoitumaan opiskelujen läpi tämän avulla?

Helena Ahl (Rinne, Heikkinen & Salo. 2007) on itse lajitellut ihmiset kuuteen eri kategoriaan heidän ominaisuuksiensa kautta. Alla mukailtu taulukko, jossa nämä ominaisuudet on käsitelty.

Ihminen jonka voimakkain ominaisuus kumpuaa:	Häntä liikuttaa:
rationaalisuudesta / ekonomisuudesta	keppi ja porkkana
sosiaalisuudesta	sosiaaliset säännöt/paine, ryhmässä toimiminen, ryhmän hyväksyntä
fysio-/psykologisista ominaisuuksista	vaistot, vietti
oppimisesta	ärsykkeet ja / tai palkitsemiset
perustarpeiden tyydyttämisestä	sisäiset tarpeet
kognitiivisuudesta	kognitiiviset kartat

Kuva 3, Ihmisten kuusi ominaisuutta ja näihin kohdistuvat motivaation lähteet.

Haastatteluissa saamani vastaukset siitä, miten osa oli pettynyt opettajilta saamaansa palautteen vähyyteen saa uutta pontta, kun havaitaan että osaa opiskelijoista eteenpäin vievä voima on, ainakin osittain, hyvästä työstä saatu palaute. Toisaalta myös rakentava kritiikki tai parannusehdotukset toimivat näillä opiskelijoilla polttoaineena, jonka avulla he suoriutuvat seuraavasta tehtävästä.

Tästä taulukosta ja Maslowin pyramidista on mahdollista löytää useita eri yhtymäkohtia mutta asia mitä kyselyssä myös kartoitin ja jota voidaan tarkemmin miettiä, on ryhmäytyminen, jota käsittelen vielä erikseen seuraavassa kappaleessa.

3.7.5 Ryhmäytyminen

Tutkimuksen ryhmäytymiseen keskittyvässä osiossa pyrittiin selvittämään miten opiskelijat ovat kokeneet ryhmäytymisen ja verkostoitumisen tarpeen, onnistumisen ja oppilaitoksen tarjoaman tuen. Saadut vastaukset olivat minulle hieman yllättäviä, koska teoriaosuudessa keräämääni tietoon ja empiirisiin kokemuksiin pohjaten, oletin että suurempi osa olisi kaivannut opiskelulta enemmän sosiaalisia tarpeita tyydyttävää tekemistä. Tätä asiaa syvemmin pohdittuani ja tutkittuani olen sitä mieltä, että tämä kaipaisi syvällisempää tutkimusta, koska jo ihmisen perustarpeissa on yhteenkuuluvuuden tarve, kuten mm. Ahl ja Maslow ovat esittäneet (Maslow, 1943; Rinne, Heikkinen & Salo, 2007).

On kuitenkin täysin mahdollista, että niiden haastateltavien, jotka eivät kaivanneet opiskelulta verkostoitumista tai ryhmäytymistä, sosiaaliset tarpeet ovat tyydytetyjä jo tällä saavutetulla ryhmäytymisen tasolla, olivathan kaikki luoneet kontakteja ja saaneet luotua omia opiskeluryhmiä, joilta saatiin tarvittaessa apua ja tukea ja joiden asettama sosiaalinen paine motivoi edistymään opinnoissa ja pysymään aikataulussa. Haastateltavien joukossa ei kuitenkaan ollut yhtään keskeyttänyttä tai erittäin heikosti edennyttä ja heiltä saadut vastaukset olisivatkin täydentäneet tutkimusta. Eräs haastateltavista mainitsi opinnäytetyöstä keskusteltaessa, että hän toivoisi jonkinlaista ruoskaa joka pitäisi vedon päällä. Voisiko tiiviin ryhmän tuki ja paine toimia tällaisena myös opiskelujen loppuvaiheessa, kun opiskelijat alkavat hajaantua tahoilleen?

Olen vahvasti sitä mieltä, että juurikin tätä osa-aluetta parantamalla, opiskelijoiden motivaatio ja sitä kautta edistyminen olisi parempaa ja keskeyttäneiden määrä vähäisempi. Tämä on myös mielestäni oppilaitoksen kannalta helpoin osa-alue johon voitaisiin panostaa ilman suurta rahallista panostusta ja saada sillä näkyviä tuloksia.

Yksi haastateltava esitti myös ehdotuksen siitä, että ryhmätöitä tehdessä olisi hyvä ohjeistaa valitsemaan yksi henkilö tiimin vetäjäksi. Omien kokemusteni perusteella monella opiskelijalla ei ole kokemusta tiimissä toimimisesta ja ryhmätöiden tekemisestä pelkkien etäyhteyksien välityksellä. Aikuisopiskelija on saattanut toimia kymmeniäkin vuosia työelämässä ilman että olisi osallistunut ryhmätöihin verrattavissa oleviin projekteihin. Voisikin olla aiheellista miettiä, pitäisikö tätä opettaa uusille opiskelijoille ja jos aihetta vietäisiin vielä pidemmälle eli opetettaisiin ryhmän muodostamista ja ryhmän dynamiikkaa jo opiskelun aluksi niin myös kokeneemmat saisivat aiheesta enemmän irti. Monelle jatkuvasti työelämässä ryhmätöitä tekeväällekin olisi hyvä käydä välillä läpi miten ryhmissä tulisi toimia ja minkälaisia rooleja ryhmässä olijoilla on. Pitää muistaa ettei voida jäädä passiivisesti seuraamaan tapahtumia, koska tätäkin aihetta tutkitaan jatkuvasti ja tieto elää. (Pentland 2012.)

4 YHTEENVETO

Tutkimuksen perimmäisenä tarkoituksena oli selvittää millaiseksi aikuisopiskelijat kokivat opiskelun ammattikorkeakoulussa ja miten he arvioivat opetuksen ja käytössä olevien työkalujen laatua.

Tutkimuksen vertailukohtana toimivat aiemmin samasta aihepiiristä tehtyjen kvantitatiivisten tutkimusten tulokset, niiden antaessa samalla lähtöpisteen, josta tutkimusta oli mahdollista alkaa suunnittelemaan

Viitekehystä antoi hyvin myös Lahden Ammattikorkeakoulun oma selvitys aikuisopiskelijoiden ohjauksesta opintojen läpi.

Tutkimus ei tuonut ilmi mitään mullistavaa uutta vaan se alleviivasi jo aiemmin tehtyjen tutkimusten tuloksia ja Lahden ammattikorkeakoulun omia mietintöjä aiheesta. Kaikki tämä tieto on olemassa mutta silti monessa asiassa toimitaan toisin. Syitä tähän voi olla monia mutta pelkät taloudelliset syyt eivät voi olla vastaus kaikkeen, koska asioita voidaan tehdä samalla hinnalla hyvin, huonosti tai hyvin huonosti.

Kaikki haastateltavat suosittelisivat Lahden ammattikorkeakoulua ystävilleen. Tässä mielessä oppilaitos voi olla tyytyväinen tarjoamaansa opetuksen laatuun, mutta haastateltavilta saadun palautteen perusteella parannettavaakin olisi ja toivon, että tähän haasteeseen tartutaan ja jatkossa Lahden ammattikorkeakoulun liiketalouden aikuisopiskelijat ovat vielä tyytyväisempiä saamaansa opetukseen.

4.1 Reliabiliteetti, validiteetti ja objektiivisuus

Toteutin tutkimuksen teemahaastatteluinä, kysymysten noudatelllessa idealtaan Opiskelijan ammattikorkeakoulu 2010 tutkimuksen kysymyksiä. Tämä jo itsessään vähentää minun omaa vaikutusta saatuihin vastauksiin. Haastattelut olen tallentanut digitaalisesti ja kirjoittanut ne sanasta sanaan puhtaaksi, ajatuksena, että tämä vähentää omien asenteideni vaikutusta sanamuotoihin. Vastaukset olen purkanut tutkimukseen ensin vältellen omia kommenttejani, pyrkien keskittymään vain saatuihin vastauksiin ja aiempaan teoriapohjaan. Tulosten yhteenvedossa

olen tuonut julki omia ajatuksiani saaduista vastauksista ja omista empiirisistä kokemuksistani.

Kaikki haastateltavat ovat aloittaneet opiskelun 2012 syksyllä ja ovat opiskelleet tämän ajan aktiivisesti, joten heidän kokemuksiaan ja vastauksiaan voidaan pitää tämän perusteella ajankohtaisina ja luotettavina.

4.2 Ehdotuksia

Ensimmäinen ehdotus mikä työtä tehdessäni tuli mieleen, oli että kannattaisi teettää tällainen tutkimus vuosittain jollain opiskelijalla tai antaa aihe opiskelijoille purtavaksi ja kerätä ideoita miten tällaisen kyselyn voisi paremmin toteuttaa. Paljon ammattitaitoa ja ideoita annetaan virrata sormien läpi niitä hyödyntämättä, kun eri alojen ammattilaiset käyvät koulussa tutkintonsa suorittamassa, eikä heiltä saada kunnollista palautetta. Tässäkin toimii hermeneuttinen kehä eli saaduista tuloksista oppimalla voidaan syventää tietämystä ja parantaa lopputulosta, aina.

Kuva 4. Hermeneuttinen kehä

Palautteen saaminen tai sen vähyys oli asia mikä nousi useamman kerran puheeksi niin haastatteluissa kuin käytäväkeskusteluissa. Moni opiskelija toivoisi tätä paljon enemmän ja kuten aiemmin jo mainitsinkin, toisilla se on erittäin tärkeä motivaation lähde ja tapa oppia. Myös se, ettei palautetta saatu ennen kuin kurssi oli loppu, jos silloinkaan, ei antanut tietoa paljonko kurssilla vaadittiin vaan totuus tuli tietoon vasta kun pääsi katsomaan saamansa numeron WinhaWillestä. Edelleen, jos saa pelkän numeron ilman palautetta, ei voi tietää missä olisi voinut parantaa.

Ryhmäytyminen ja sen hyvät puolet nousivat minulle esille monessakin kohdassa ja en voi liikaa korostaa mitä kaikkea sillä voitaisiin saavuttaa. Toimivat verkostot opiskelijoiden kesken auttaisivat opintojen suunnittelussa, kurssien löytämisessä, tehtävien tekemisessä, jaksamisessa, opintojen etenemisessä ja mahdollisesti myös työelämässä joko saatuna oppina verkostoitumisesta tai arvokkaina kontakteina tulevaisuutta ajatellen. Ryhmän tuoma tuki ja paine opinnäytetyötä tehtäessä olisi myös osalle opiskelijoista erittäin tarpeellinen. Sosiaalisen median hyödyntäminen tässä olisi mielestäni suositeltavaa ja esimerkiksi ryhmän kaikille opiskelijoille suunnatun, oman suljetun Facebook-ryhmän luominen heti opiskelun alkuvaiheessa voisi toimia hyvänä väylänä jakaa tietoa opiskelijoiden kesken ja antaa tukea opinnoissa jaksamisessa.

Muutaman kerran muiden opiskelijoiden kanssa keskusteltaessa, esille nousi ajatus siitä, että olisi tutor opiskelija, jolta voisi kysellä käytännön kokemuksia siitä mitä kannattaa tehdä ja miten. Tästä esimerkkinä muutama opiskelija, jotka olivat saaneet järjestettyä keskustelutuokion YAMK:n opiskelijan kanssa ja saaneet hyviä vinkkejä siitä, mihin erityisesti kannattaa panostaa, jos aikoo vielä jatkaa ylempään AMK:hon. Itse koen tällaisen opastuksen toimivan pienemmässä, n. 5 henkilön ryhmässä paremmin, kuin esimerkiksi auditoriossa kymmenien ihmisten kesken. Pienemmässä ryhmässä on myös helpompi esittää juuri niitä itseään askarruttavia ja omaan opiskeluun liittyviä kysymyksiä.

Mietin myös sitä miksi oppilaitos ei hyödynnä virtuaaliluentoja tai videoi opettajien pitämiä luentoja ammattimaisemmin? Oppilaitoksessa käsittääkseni on opiskelijoita, jotka voisivat suorittaa tämän teknisen toteutuksen opintopisteitä vastaan. Kun rahahanoja kiristetään ja opettajat, ja samalla opetus, selvästi kärsivät lähituntien vähenemisestä, eikö olisi järkevää pyrkiä pitämään ”powerpoint-lukuharjoitukset” jollain muulla tavalla, kuin edellyttämällä 30 opiskelijan paikalle saapumista, jolloin opettajat voisivat keskittyä enemmän muihin tehtäviin kuten palautteen antamiseen ja etätehtävissä ohjaamiseen.

Suosittelen opintoja sekä niiden toteutuksia suunnittelevia henkilöitä lukemaan Lahden ammattikorkeakoulun 2008 julkaiseman Näkökulmia aikuisopiskelijoiden ohjaukseen ammattikorkeakouluissa. Se sisältää mielestäni paljon hyviä asioita, joita toivoisi toteutettavan enemmän myös käytännössä. Toiseksi, suosittelen

kaikille Leenamajja Otalan kirjaa Opas elinikäisen oppimisen matkalle, joka auttoi minua näkemään omia ja muiden valitsema ammattikorkeakouluun johtaneita polkuja ja antamaan idean siitä mihin oma polkuni saattaa vielä jatkossa.

4.3 Kiitokset

Tahdon kiittää koko 04LII12A-ryhmää erittäin mukavista opiskeluhetkistä ja siitä, että tarjositte minulle aiheen tähän opinnäytetyöhön. Erityiskiitos niille, joilta sain tukea ja apua, kun sitä tarvitsin.

Kiitän kaikkia minua opettaneita ja ohjanneita, Lahden ammattikorkeakoulun henkilöitä. Aina sain teiltä avun ja tukea.

Kiitän avovaimoani, venymisestä ja tuesta.

LÄHTEET

Jyväskylän yliopisto. 2014a. Laadullinen tutkimus [viitattu 16.4.2014].

Saatavissa:

<https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimusstrategiat/maarallinen-tutkimus>

Jyväskylän yliopisto. 2014b. Määrällinen tutkimus [viitattu 16.4.2014].

Saatavissa:

<https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja/menetelmapolku/tutkimusstrategiat/maarallinen-tutkimus>

Karjalainen, A. 2004. Koulutuksen laatujärjestelmän perusteet [viitattu 6.10.2014]. Saatavissa: http://tievie oulu.fi/arvioinnin_abc/laatu/koullaat.pdf

Karttunen, E. 2011. Joustavat toteutustavat aikuiskoulutuksessa.

Tradenomikoulutus monimuoto-opintoina: kokemuksia ja kehittämistä [viitattu 10.4.2014]. Saatavissa:

https://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/35901/B34_ejulkaisu.pdf?sequence=4

Kilpeläinen, A. 2013. Aikuisopiskelija teorian, käytännön ja tutkimuksen rajalla [viitattu 10.4.2014]. Saatavissa: <http://elektra.helsinki.fi/se/a/0358-6197/33/4/sosiaali.pdf>

LAMK. 2008. Näkökulmia aikuisopiskelijoiden ohjaukseen

ammattikorkeakouluissa [viitattu 10.4.2014]. Lahden ammattikorkeakoulu.

Saatavissa: <http://www.lamk.fi/palvelut/tutkimuspalvelut/julkaisutoiminta/c-artikkelikokoelmia-raportteja-muita-ajankohtaisia/Documents/lamk-julkaisucsarja-2008-nakokulmia-aikuisopiskelijoiden-ohjaukseen-ammattikorkeakoulussa.pdf>

Lavikainen, E. 2010. Opiskelijan ammattikorkeakoulu 2010. Tutkimus ammattikorkeakouluopiskelijoiden koulutuspoluista, koulutuksen laadusta ja opiskelukyvystä. Opiskelijajärjestöjen tutkimussäätiö [viitattu 10.4.2014].

Saatavissa: <http://dev.web->

[veistamo.fi/samok/uploads/2011/03/opiskelijan_amk2010.pdf](http://dev.web-veistamo.fi/samok/uploads/2011/03/opiskelijan_amk2010.pdf)

- Lätti, M. 2011. Joustavat toteutustavat aikuiskoulutuksessa. Asiakas- ja aluelähtöinen aikuiskoulutus – joustavat toteutustavat kehittämisen kohteena [viitattu 10.4.2014]. Saatavissa: https://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/35901/B34_ejulkaisu.pdf?sequence=4
- Maslow, A. 1943. A Theory of Human Motivation. [viitattu 11.10.2014] Saatavilla: <http://psychclassics.yorku.ca/Maslow/motivation.htm>
- Nyysönen, E. 2003. Inhimillisten perustarpeiden strategia: käsitteen tausta , määrittely ja 1970-luvun poliittisen ilmaston vaikutus keskusteluun [viitattu 11.10.2014]. Saatavilla: <http://www.merkitys.org/perustarpeet.html#2>.
- Otala, L. 2001. Osaajana opintieillä. Opas elinikäisen oppimisen matkalle. Porvoo: WS Bookwell Oy.
- Pentland, S. 2012. The New Science of Building Great Teams. Harvard Business Review. [viitattu 11.10.2014]. Saatavilla: <http://hbr.org/2012/04/the-new-science-of-building-great-teams/ar/1>
- Rinne, R., Heikkinen, A. & Salo, P. 2007. Adult education – Liberty, Fraternity, Equality? Nordic views on lifelong learning; Helena, Ahl. 2006. The construction of the adult learner in motivation theory. Turku: Painosalama Oy.
- Routio, P. 2007. Kyselevät tutkimustavat. Taideteollinen korkeakoulu [viitattu 16.4.2014]. Saatavissa: <http://www2.uiah.fi/projekti/metodi/064.htm>
- Talvivaara, J. 2011. Joustavat toteutustavat aikuiskoulutuksessa. Oppimisen ja työn muutos – tarvetta ja mahdollisuuksia joustaville koulutusratkaisuille [viitattu 10.4.2014]. Saatavissa: https://publications.theseus.fi/bitstream/handle/10024/35901/B34_ejulkaisu.pdf?sequence=4
- Tilastokeskus. 2014. Laadullisen ja määrällisen tutkimuksen erot [viitattu 16.4.2014]. Saatavissa: <http://tilastokeskus.fi/virsta/tkeruu/01/07/>

LIITTEET

Liite 1. Teemahaastatteluiden runko

- 1) Miten olit ensimmäisen kerran yhteydessä LAMK:n ja minkälaista palvelua ja ohjausta tuolloin sait?
 - ohjattiinko sinua hakemaan liiketalouden ohjelmaan, opiskelemaan tradenomiksi vai ehdotettiin muita vaihtoehtoja?
 - ohjattiinko sinut oikealle alalle ja oikeaan ohjelmaan?
 - millaista saamasi ohjaus oli?
- 2) Millaista ohjausta sait heti opiskelujen alussa?
 - käytiinkö HOPS huolella läpi?
 - luotiinko sinulle henkilökohtainen opintopolku joka tukee osaamistasi ja tavoitteitasi?
- 3) Millaista ohjausta olet saanut opiskelujen edetessä?
 - kuinka usein olet saanut ohjausta ja keneltä?
 - mitä ohjaukset ovat sisältäneet, HOPS:n päivitystä, henkilökohtaisen opintopolun hienosäätöä?
 - oletko saanut ohjausta muualta, kuten ystäviltä, opiskelijatovereilta
- 4) Miksi päätit hakea LAMK:n opiskelemaan tradenomiksi?
 - miten hakemiseen vaikutti työtilanne
 - miten hakemiseen vaikutti nykyiset työtehtävät
 - miten hakemiseen vaikutti muu elämäntilanne, kuten perhesuhteet
 - miksi juuri LAMK/miksi tradenomiksi? Vaikuttiko valintaan sijainti, opetus, kokemukset, suositukset?
 - oliko muita vaihtoehtoja?
- 5) Miten kuvailisit saamaasi opetuksen laatua?
 - onko laatu ollut sellaista kuin odotit?
 - missä on ollut parantamisen varaa?
 - missä on onnistuttu?
 - mitä mieltä olet ollut kurssien verkko-osioista ja puhtaista verkkokursseista
- 6) Mitä mieltä olet oppilaitoksen käyttämistä internet alustoista, Repusta ja WinhaWillestä?

- oletko tarvinnut apua niiden käyttämisessä ja mistä olet sitä saanut?
- onko kursseille ilmoittautuminen ollut luontevaa?
- oletko löytänyt sinua kiinnostavat kurssit?
- onko opiskelu repussa ollut helppoa?
- missä mielestäsi olisi parannettavaa?

7) Miten verkostoituminen ja toisiin opiskelijoihin tutustuminen on onnistunut?

- miten olet verkostoitunut ja miten hyvin olet onnistunut verkostoitumisessa
- onko tätä tuettu oppilaitoksen ja opettajien puolelta miten?
- miten tätä voitaisiin mielestäsi parantaa?

8) Miten olet kokenut opinnäytetyöprosessin?

- onko prosessi ollut selkeä?
- oletko jo aloittanut opinnäytetyön tekemisen?
- millaista ohjausta olet saanut prosessiin?

9) Miten kuvailisit omaa onnistumistasi opinnoissa?

- oletko löytänyt tarpeeksi aikaa opiskeluun?
- mikä on ollut haastavinta?
- missä koet onnistuneesi?
- mitä tekisit toisin?

10) Minkälainen käsitys sinulle on jäänyt, miten opinnot ovat lisänneet osaamistasi ja arvoasi työmarkkinoilla?

- esim. käytännöllinen osaaminen, yleissivistys, ammatillinen asiantuntemus ja pätevyys, kyky kehittyä ammatissa tulevaisuudessa, suvaitsevaisuus, ryhmätyöskentely, kyky seurata oman alan kehittymistä ja osallistua sen kehittämiseen, neuvottelu- ja johtamistaidot, viestintä- ja vuorovaikutustaidot, kyky hoitaa asioita vierailta kielillä, kyky käsitellä tietoa kriittisesti, luova ongelmanratkaisu ja työtapojen kehittäminen
- mihin osa-alueeseen olisit toivonut parannusta?

11) Mitä ajatuksia tämä koulutus on herättänyt tulevaisuudestasi?

- jatko-opiskelut
- täydennyskoulutus

12) Suositteletko LAMK:ia ja liiketalouden ohjelmaa ystäville?

Liite 2. Opiskelijan ammattikorkeakoulu 2010 –tutkimuksen kysymykset

- 1) Mitkä asiat vaikuttivat hakeutumiseesi nykyiseen ammattikorkeakouluusi?
- 2) Miksi opiskelet ammattikorkeakoulussa nykyistä koulutusalaasi?
- 3) Miten tyytyväinen olet kaiken kaikkiaan opintojesi etenemiseen suhteessa asettamiisi tavoitteisiin?
- 4) Kuinka hyvin hakuvaiheessa saamasi kuva ammattikorkeakoulustasi on vastannut todellisuutta?
- 5) Miltä osin opinnot, opetus tai opiskelu ovat olleet erilaisia kuin ammattikorkeakoulusta saamasi kuva hakuvaiheessa?
- 6) Kuinka tyytyväinen olet seuraaviin asioihin ammattikorkeakoulussasi?
 - Koulutusohjelman sisältö
 - Joustavat opiskelumuodot
 - Mahdollisuus suorittaa opintoja muissa korkeakouluissa
 - Opettajien ammattitaito
 - Opetustarjonta
 - Opetusmenetelmät
 - Työmäärä opintopisteisiin nähden
 - Opintojen ohjaus
- 7) Arvioi minkä verran tähän astiset opintosi ovat antaneet seuraavia valmiuksia työtä ja elämää varten.
 - Käytännöllinen osaaminen
 - Yleissivistys
 - Ammatillinen asiantuntemus ja pätevyys
 - Kyky kehittyä ammatissani tulevaisuudessa
 - Suvaitsevaisuus
 - Ryhmätyöskentely
 - Kyky seurata oman alan kehittymistä ja osallistua sen kehittämiseen
 - Neuvottelu- ja johtamistaidot
 - Viestintä- ja vuorovaikutustaidot
 - Kyky hoitaa asioita vierailta kielillä
 - Valmiudet kansainväliseen vuorovaikutukseen ja yhteistyöhön
 - Kyky käsitellä tietoa kriittisesti
 - Yhteiskunnallinen vaikuttaminen
 - Luova ongelmanratkaisu ja työtapojen kehittäminen
- 8) Arvioi seuraavia henkilökohtaista opintosuunnitelmaa (hops) koskevia väittämiä.
 - Hopsin tekemiseen saa ohjausta
 - Hopsista saa palautetta
 - Hops on hyödyllinen osa opintoja
 - Hopsissa huomioidaan myös mahdollisuus suorittaa muita opintoja kotimaassa
 - Hopsissa huomioidaan myös mahdollisuus suorittaa muita opintoja ulkomailla
 - Hopsia voi päivittää

- En ole tehnyt hopsia

9) Mitä mieltä olet seuraavista palautteen antamista ja saamista koskevista väittämistä?

- Opintojaksoista kerätään riittävästi palautetta
- Antamaani palautetta hyödynnetään opintojen (esim. kurssien ja opetussuunnitelmien) kehittämisessä
- Tiedän, miten ja mihin voin antaa esim. opetukseen ja kursseihin liittyvää palautetta
- Saan antamastani palautteesta palautetta
- Saan opintosuorituksista riittävästi palautetta

10) Miten valitsit opinnäytetyösi aiheen?

- Oman kiinnostukseni pohjalta
- Työnantajani / toimeksiannon tehneen organisaation ehdotuksesta
- Ammattikorkeakouluni ehdotuksesta
- Muuten, miten?

11) Kuinka tyytyväinen olet saamaasi opinnäytetyön ohjaukseen?

12) Arvioi vahvuuksiasi seuraavissa asioissa.

- Opetuksen seuraaminen oppitunneilla/luennoilla
- Työskentely ryhmissä
- Itselle sopivien opiskelutapojen löytäminen
- Omatoimisuutta vaativien tehtävien aloittaminen tai valmiiksi saattaminen
- Kirjoittamista vaativien tehtävien tekeminen
- Tentteihin lukeminen
- Opiskeluun liittyvien muiden tehtävien tekeminen
- Opintojen suunnittelemisen
- Kanssakäyminen opiskelijatovereiden kanssa
- Kanssakäyminen opettajien kanssa

13) Kuinka usein opintojesi aikana olet tarvitessasi saanut neuvoja, apua tai tukea opiskeluun liittyvissä asioissa seuraavilta tahoilta?

- Opettajilta ja/tai amk:ni henkilökunnalta
- Opinto-ohjaajalta ja/tai opintoneuvojalta
- Opintopsykologilta
- Opettajatuutorilta
- Opiskelijatuutorilta
- Opintotoimistosta
- Opiskelijakirjastosta
- Uraohjaajalta (rekrytointipalvelut)
- Mentorilta ja/tai alumnilta
- Opiskelutovereilta ja/tai muilta ystäviltä
- Puolisolta/seurustelukumppanilta
- Perheeltä
- Joltain muulta, keltä

14) Mitä opintoja aiot suorittaa valmistumisesi jälkeen?

- En mitään
- Ammatillinen perustutkinto
- Toinen ammattikorkeakoulututkinto
- Ylempi ammattikorkeakoulututkinto
- Maisterin tutkinto

- Lisensiaatin tai tohtorin tutkinto
- Ammatilliset opettajaopinnot
- Täydennyskoulutus työn ohessa
- Muu, mikä? _____
- En osaa sanoa

